

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

American Home
over 100 years
of
serving
American-
Slovenians

AMERICAN

AMERIŠKA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

MILAN KRAVANJA 032000
1301 COURTHOUSE RD APT 1710
ARLINGTON VA 22201-2537

USPS 024100

Serving over 200,000 American Slovenians

AMERIŠKA DOMOVINA, FEBRUARY 3, 2000

ISSN Number 0164-68X

60¢

Vol. 102, No. 4

St. Petersburg, Russia.—Kollander Travel group enjoys Baltic Sea cruise, sights and sunny weather outside the Hermitage Museum, St. Petersburg Square. (Photo by Cecilia Dolgan.)

Front row: Evelyn Palsa, Irma Hudovernig (Costa Cruises English-speaking hostess), Florence Zalokar, Gloria Kozel, Dorothy Janovac, Gloria Dibbin. Back row: Don Schmidt, Johana Schmidt, Fred Kuhar, Sr., Bob Dolgan, Steve Janovac.

Cruising the Sunny Baltic Sea

By Cecilia V. Dolgan

Years ago when I heard of friends going on a Baltic cruise, I had visions of Eric the Red with horned, steel helmet at the bow of a wooden ship, bucking stormy, gray waves, and ominous cloudy weather.

In 1999, an equally mistaken impression regarding a trip to the Baltic was made: Someone asked, "Aren't you afraid to go there with the war going on in Kosovo?" To some folks Balkans and Baltic is the same.

Well, those thoughts were dissipated quickly, on a cruise package planned by Kollander World Travel. This past summer, my husband Bob and I escorted the tour group on a two week trip, including the 10-day Baltic cruise, which stopped in seven countries in northern Europe. It was one of the top-notch vacations ever. The Costa Allegra ship with 800 passengers aboard covered 2,805 nautical miles. Best of all, the weather was sunny and around 80 degrees each day, unseasonably warm for early September.

Day 1 - The Kiel Canal, largest shipping waterway in Europe. The ship was enough of a novelty that people on land gathered at intersections along the canal and waved. The Canal through Germany, connects the North Sea and the Baltic Sea.

Day 2 - Gdansk (Danzig), Poland. The amber

(gemstone) capital was a typical Hanseatic treaty country with German architecture. We were warned to look out for gypsies. It was good advice, as some gypsies approached a member of the sightseeing tour, who walked with the help of a cane. A policeman alertly ordered the gypsies to disburse. Memorable sight: Oldest working crane in Europe, from the 15th century.

Favorite beer: Zywiec. - No relation to Fred Ziwich.

Day 3 - Tallinn, Estonia. This charming, medieval town has beautiful St. Nicholas Orthodox Cathedral, and Toompah Castle. The town is in good condition and easily walk-able. Some members of the tour group ate at the Maharajah Indian restaurant to try something different, while some of us climbed the hill to the castle.

Favorite beer: Saku.

Day 4 - St. Petersburg, Russia. A brass quintet on the pier greeted the ship, playing the "Triumphal March" from the opera Aida. The ship arrived on a Monday, when the Hermitage Museum is usually closed, but the cruise passengers were allowed in. What a treat! The art collections are awesome and the mammoth buildings are extraordinary. The economy is not so good with college graduates hawking souvenirs to the tourists.

Did not find a favorite beer; tried free samples of vodka.

Day 5 - Helsinki, Finland. Lovely Esplanade - tree lined avenue - graces the center of town. Stopped in the Colorado Bar and Grill, which has great decorations from U.S. west, and the collectibles fill every inch of the place, including a mounted buffalo head. A unique, attractive memorial to composer Sibelius looks like silver organ pipes.

Best beer: Koff

Day 6 - Stockholm, Sweden. The reception halls where Nobel prizes are awarded are opulent and immense. One ballroom has walls covered entirely with gold mosaic glass. We viewed a wooden ship built in 1628, Vasa which sank on its maiden voyage and was raised 333 years later, almost intact.

American restaurants are everywhere, so for once we stopped at a Swedish TGI-Fridays, with a great view of a city park. Swedish folk dancers came to the dock and danced as the ship prepared to depart.

Favorite beer: Pripps.

Day 7 - At sea. The Costa Allegra passed under the second largest suspension bridge in the world, which connects two Danish islands. The span has a very modern design. The ship celebrated the Millennium early, with a New Year's Eve party complete with streamers and noisemakers.

Day 8 - Copenhagen, Denmark. The famous Little Mermaid and the bear family
(Continued on page 6)

Slovenian Sports Club Hosts Mardi Gras 2000

LEMONT, IL - The Slovenian Sports Club of Chicago a not-for-profit organization will host *Mardi Gras 2000*, a Cajun and Zydeco dance party on Saturday, Feb. 26 at the Slovenian Cultural Center in Lemont.

The event will feature the music of two Midwest groups: the Midway Ramblers Cajun Band, known for traditional Cajun sounds, and Big Nick & the Cydecos, performing a mix of Zydeco, rock and R&B tunes.

Before the music gets underway, dance instructor Louie Stallone of Chicago will introduce the crowd to the Cajun 2-step, waltz and other basic dance steps.

In addition to participating in the dance lesson, partygoers can sample a variety of authentic Louisiana foods including jambalaya, red beans & rice, gumbo, alligator sausage and blackened chicken Po'Boys. Pat O'Brien Hurricanes - the drinks made famous in New Orleans' French Quarter - will also be served.

The Mardi Gras theme party will also include door prizes, beads, doubloons, costumes, and masks.

"This is the Slovenian Sports Club's third Mardi Gras party, and it promises to be our best yet," said Chairperson Dale Trinko,

founder of the Club and a member of the Slovenian Cultural Center. "Throughout the year, the Cultural Center celebrates the music and customs of Slovenia, including traditional polka-waltz melodies. But during Mardi Gras, we borrow heavily from our New Orleans compatriots to create a lively carnival atmosphere.

Trinko said, "It's a great way for friends and families to come together, and, as they say in New Orleans - 'Laissez Les Bon Temps Rouler' - Let the good times roll.

Doors open at 6 p.m. Dance instruction and music start at 6:30. Tickets are available in advance for \$12.50 each, or they may be purchased at the door for \$15. (Part of the proceeds will benefit the Slovenian Cultural Center.)

The Center is located on the grounds of St. Mary's Seminary, adjacent to Cog Hill Golf Course, just West of Route 83, at 14252 Main St., in Lemont.

For more information about the Mardi Gras festival, contact Dale Trinko at 773/779-1655.

[The Slovenian Cultural Center, honors the history and people of Slovenia, provides a forum for area Slovenians to gather and celebrate their heritage.]

7000 Slovenians in Bethlehem

Bethlehem, PA is the home of 7,000 Slovenians who have emigrated to the USA prior to World War I. Now that we are in the world Slovene community by virtue of recognizing ourselves as Slovene and not "Wend/Windish," and by virtue of the fact that we are a sister city to Murska Sobota, we urge all Slovenes with a Bethlehem connection to say hello.

We are now very active and have made ties with the Prekmurje Slovenes in the

Chicago area. We will be visiting Steelton, PA and Tony Flaynick's group, along with the Bridgeport, CT, and Anton Malenšek.

Our group has made a number of visits to Prekmurje and have had a number of groups from Slovenia join us in Bethlehem over the past three years. Will be nice to hear from our dispersed family on our 80th anniversary of the Prekmurje leaving Hungary.

Best to all,

--Stephen C. Antlics, Jr.

Many men climb to considerable heights by remaining on the level.

To err to human; to blame it on someone else is even more human.

Jim's Journal

By Jim Debevec

Last week I read a headline, "Mother Nature unleashes hazardous snow-storm on east coast." Now why do they do that? Why do they say *Mother Nature*? All mothers I know are kind and gentle and loving who take pride in nurturing their children and baking poticas and strudels for them.

When there is a hurricane, or tornado or flooding, or volcano eruption, they always report *Mother Nature* is at it again.

From that we can assume that *Mother Nature* is some kind of maniacal monster going out of her way to destroy or injure her offspring and their (her) possessions.

Why don't they blame something else like just plain "nature," or "forces of physics?" Why blame something sacred like a mother?

*

You have heard of Son of Paleface, Son of Frankenstein, and Sons of the Pioneers. Well, polka master Eddie Habat should take advantage of this time-honored practice and re-do his Polka Hall of Fame award-winning song called "Jack on St. Clair Polka," which took top honors on Saturday, Nov. 27 at the Awards Show XII.

He could call his new hit, "Son of Jack on St. Clair Polka," and subtitle it, "Marchin' Along with Jim's Journal." The Jack on St. Clair Polka was composed by Matt Hoyer who used an old Austrian military march

for melodic lines. Habat could update it a bit and use an *American* military march for melody such as the ever-popular ditty sung by all military personnel as they glide along in precise formation, which was turned into a hit song a few years ago by Vaughn Monroe, taken from the movie *Battleground*, called "Sound Off."

Let's see, we need one guy with a good voice, possibly we could tap a fellow with likes both the military and polkas - I know - Rudy Flis. He could sing, "I read a good article from the left." Then the chorus could respond, "You're right."

In the background we would hear these soldiers or Marines marching along, "clump, clump, clump" hollering, "Left two, three-four. - Left two, three-four."

"Sound off. One, two, three, four. - One two, -- three, four. - clump, clump, clump."

"I read a good article about Bob Mills."

"You're right."

"I read a good article by Rudy Flis."

"You're right."

"I read a good article by John Mercina."

"You're right."

"I read a good walk down Mlakar's Memory Lane."

"You're right."

"Joe Glinsek's remembering Collinwood."

"You're right."

"I read a good article by Jim's Journal"

"You're mistaken."

"Sound off - One, two, three-fourths, three-four!"

We have to persuade Eddie Habat out of retirement so he can make one more bit hit and get the world jumping again. After all who else but the guy who recorded, "Go-Man-Go

100 WORDS MORE OR LESS

by John Mercina

"THE CASTLE"

Have you seen the above movie? If the answer is "NO", you just may wish to rent a video and spend an enjoyable winter evening in seeing this Australian movie, made in 1999. It is rated "R" simply because of the use of a few words that everyone in your family has heard before. The movie is a comedy/drama, about a family named Kerrigan, and their immediate neighbors, who are about to lose their home due to a need for an airport expansion. By the use of an Australian equivalent of an American eminent domain, this loving and happy family, which is quite satisfied with life under high tension wires and airport noise, is about to be evicted from a house which is their home and their castle. This family's simple lifestyle also includes a place in the country, also located under high tension wires, next to a muddy pond. They named this place "Bonny Doon".

I will not tell you the rest of the story because this movie is definitely one you should see.

Comments: John Mercina, P.O. Box 99251, Cleveland, Ohio 44199

Polka," would be a fitting icon to make "Son of Jack on St. Clair Polka" and finally let the world know who the original "Jack" really was?

Then again if Habat is unavailable - Zeke and Charley could be naturals, and even improve upon the lyrics. With Donnie Slapnik pounding out the bass, the world will go nuts stomping and jiving to the rhythms of another cross-over polka hit.

*

The other day I was reading with interest the Polka Hall of Fame Quarterly News. As I turned to page two, my eyes bulged and my heart stopped beating as I saw my name in a black box. I thought it was my obituary.

I started to dial "911" and Bob Mills of the St. Vitus Catholic War Veterans Rosary Brigade, until I read a little further. There was a short biography of Madeline and myself.

I breathed a sigh of relief because I had envisioned writing the finale "Sound Off" lyrics. It goes like this:

"I had a good life, but I left."

"You're right."

"Sound Off. One, two three, four; - three four."

"Clump, clump, *thud!*"

Till next time,

"Companyyyyyy, halt!"

Comments to Jim's Journal, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103, fax to (216) 361-4088, or e-mail at ah@buckeyeweb.com

The Forgotten Polka Great

By Rudy Flis

How beautiful the Polka Mass Corpus Christi Parish celebrated on January 22, 2000. The Orcades Band made real harmony of our faith and of our heritage at Mass. And then it was our dinner-dance, and again, these gentlemen performers of the Orcades did a superb job. What a fun evening it was, friends, good food, an all-around warm evening of enjoyment.

A good thing too. When it was over, the parking lot and our cars were covered with snow, and nobody cared. It was that kind of night.

In the Jan. 20th issue of American Home, on page 5, was an article by Tony Petkovsek, titled, "Top 25 polka artists of the 20th century." It was an interesting article and covered much territory.

Hoyer, Lausche, Vadnals, Pecon-Trebar, Habat, Bass and the Polka King, Frankie Yankovic, are just a few of the polka greats mentioned.

But the pioneers, Matt Hoyer and Dr. William Lausche will someday have company. The pioneer who dreamed, worked, endured and never gave up, and was

Rev. George Balasko

rewarded when he celebrated the world's first Polka Mass, is pioneer "Fr. George Balasko" affectionately known as the "Polka Priest." And you know what? He's a musician also, a banjo player. Fits right in, don't you think.

Fr. George Balasko, with the great band "The Orcades" will celebrate Mass in the month of June, at Our Lady of Lourdes Shrine in Euclid, Ohio. It will be a Wednesday afternoon, about 5 p.m. the exact date is not fixed, but keep reading this paper and we'll let you know.

Oh, yes, I promise, no snow at this coming Polka Mass.

Would you be surprised if I told you I feel Fr. George Balasko is a forgotten jewel in our polka community? Pioneers are hard to come by and should not be overlooked.

Why do this? When you can do this plus save money!

Sale of All Sails Book Now!

Sale ends March 31, 2000

Any Norwegian Cruise Line ship All Itineraries--All Year Long

*Receive a two category upgrade.
*Second person half-off or better.

NORWEGIAN CRUISE LINE

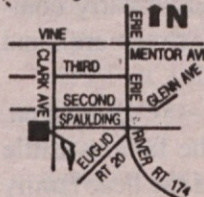

A division of Euclid Travel

22078 Lakeshore Blvd, Euclid, Oh. 44123
1-216-261-1050, cruise@cruise giants.com

Since 1905
Davis
Funeral Home

A Distinguished Name in... FUNERAL SERVICE

Charles R. Davis
John R. Vaughan
Mitchell W. Babcock

The **Trust** 100
Network of Family Owned...
Funeral Homes

4154 CLARK AVE.
WILLOUGHBY, OH.
942-1122

TO YOUR HEALTH AND LONGEVITY

By Frederick E. Krizman,
L.L.D.

(Continued)

CREATIVITY

Creativity does not end with aging. Remarks like "He/she are too old to do anything," is nonsense.

History is replete with stories about the aged that have demonstrated ideas about their accomplishments of things they started in their golden years. Ideas and accomplishments tell the story of things they thought they could never do.

George Burns told a story of what he was able to do even though he had reached his 97th birthday. He was still able to entertain as a stand-up comic.

Creativity and a working mind does not stop as we grow older. The elderly have been known to discover talents they were unaware of. Depending on energy and not some physical handicap, the elderly blossom into artists and develop skills not

thought possible. Singing, dancing, writing poems, novels and commercials suddenly have the elderly demonstrate new-found talents.

Playing the role model for younger persons brings forth a new lifestyle and enjoyable satisfaction.

Studies of behavioral research indicate brain cells respond to exercise in the same manner that physical exercise develops other parts of the body. Do something you enjoy, something that really makes you happy, whether it is storytelling, singing, telling jokes, or writing articles for a local newspaper. Don't forget humor is a great creative power.

Grandma Moses started painting even though she never used a paint brush until her later years. There are many other things elderly are able to do, like take a course in photography if you

enjoy taking snapshots. You can become the family photographer or make a film history of your home-town.

Don't quit just because of your age. Whatever you do, once you start, don't quit. Let your age be your inspiration to others to bring light to an entirely new field you never thought possible. You may become a Nobel Prize winner and have a whole new lifestyle.

EDITOR'S NOTE: What Fred says is true. Another excellent area the elderly can pursue is the Internet. People have said to me, "I'm too old to learn how to use the computer." To that I say "Nonsense."

Just don't try to learn everything in one week. Take a year to learn the computer. Once you do, you will have an entire WORLD of friends and information awaiting your input. You will be so busy you will not know where the time went.

Speaking of Presidential Candidates

Editor,

During this hype of presidential candidates' debates and what-nots, I thought I might put my two cents worth of personal evaluation of the individuals who would like to be the next occupant of the White House. Hoping this will entice some of the readers of this fine newspaper to respond either in agreement or disagreement. After all, it's our sacred privilege and duty as citizens of this great country to be a part of the 'mold' of our nation. Who knows, maybe we just might be an example of democracy to our fellow Slovenians in the new republic.

Gov. George Bush —

His father, the president, was stubborn to recognize the new republic of Slovenija, while junior still doesn't know the difference between Slovakia and Slovenija (Must run in the family.)

Sen. John McCain —

Too good to be true.

Sen. Orrin Hatch —

Being a good senator does not necessarily mean he will be a good president.

Steve Forbes —

A sensible man who also shows his concern about the harm that the "abortion-rights" have done to this nation.

Ambassador Alan Keyes —

The most courageous candidate of them all when it comes to defending the "sanctity of life," even with the chance of losing the race (I'm sorry to say), because of the conviction he has about reversing the Roe vs. Wade ruling. It's about time we forget the color of a man's skin and see and hear what his morality is about.

Gary Bauer —

Another anti-abortion person who does not keep silent when a chance arrives to speak up in defense of the unborn who are slaughtered in numbers far greater than the wars of Korea, Vietnam, Bosnia and Kosovo all put together.

Pat Buchanan —

Except for a couple of errors that the news media blew up out of proportion, instead of giving him a fair chance to make clear of what he really meant, this man is what America needs and should lead us in the new millennium. He also is a

strong anti-abortion person and always was.

Donald Trump —

ARE YOU KIDDING?

Al Gore —

In the past years he was always seen standing in back of Bill Clinton, bopping his head in agreement like Howdy Doody. Why expect anything different.

Bill Bradley —

Pro-abortion... but, anyone would be better than Clinton.

&

In regards to the highly publicized race for the Senate in New York — Flip a coin. Either way we all lose. Both candidates are "pro-choice" (to murder the unborn).

Mayor Rudolph Giuliani —

(Note to - New Yorkers) He is supposedly a Catholic, but advances the right to abortion.

Hillary Clinton —

As that old song goes: "If you don't know me by now?"

GOOD LUCK, AMERICA!

Frank P. Cerar
Cleveland, Ohio

VALENTINE'S DAY FACTS & FANCIES

Today's Valentines

Take The Internet Super Highway To Romance

(NAPS)—Here are a few lovely facts about Valentine's Day past and present you may cherish at any time:

Some historians say Valentine's Day is for the birds. That is, they trace it to an old English belief that birds choose their mates on February 14.

Another story says Saint Valentine was a priest in Third Century Rome. When the emperor forbade young men to marry, believing bachelors made better soldiers, Valentine secretly presided over their nuptials anyway.

The custom of sending romantic messages on Valentine's Day may have begun in the 1500s, but the first commercially-printed Valentine's Day cards didn't appear until the 1800s.

Today, many Americans express their ardor over the Internet. You can even get a customizable, interactive Valentine's Day CD-ROM.

The Valentine Greetings features include:

- **Interactive Chocolates:** A heart-shaped box of candy takes you through all the sweet features found on the CD. The recipient even gets an actual box of real chocolates.

- **Free advice:** Amusing answers from a special set of twin sisters.

- **Love IQ:** This simple (really simple) 24-question quiz can help you rate your love potential.

- **Make a date:** This humorous game lets you set friends up on interactive blind dates. It even predicts how the evening will end.

- **Romance Writer's Block:** Cre-

Cupid, it appears, has exchanged his arrows for a mouse as the modern Valentine goes on line and interactive.

ate your own inspired poetry or prose by arranging a selection of Valentine's Day-related words.

- **Mush Movies:** Find opinions on more than a dozen movies that focus on the theme of love. The reviewers include the "movie store worker," the "hip chick," the "frustrated producer" and the "witty couple."

- **Puzzling Love:** This is a trio of drag and drop puzzles based on romantic images. The animated results, solvers say, are well worth the effort.

"This is the Valentine's Day card for the 21st century," said William Simpson founder, chairman and CEO of GreetingGifts, Inc. "Greetings go beyond conventional Valentine's greetings by allowing consumers to customize and personalize a greeting and a gift," added Simpson.

Valentine's Day (and Birthday) Greetings are available at www.greetings.com.

SHOW
Your Sweetheart
YOU CARE

VALENTINE'S DAY
AN EVENING FOR TWO
Your choice of the following entrees ...

- FILET MIGNON • PRIME RIB
- SCAMPIES

Dinner includes: French Onion Soup or Soup du Jour, Fresh Dinner Salad, Choice of Potato or Spaghetti... Plus enjoy a half carafe of our house wine.

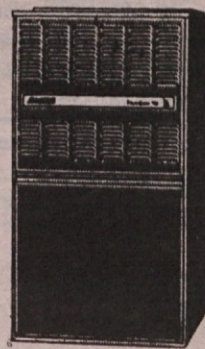
\$36.95 for Two

NO DISCOUNTS WITH THIS OFFER

Alexander's RESTAURANT

22305 LAKESHORE BOULEVARD • EUCLID • 731-1800

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient — compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

AMERICAN STANDARD
Built To A Higher Standard.

GORJANC™

HEATING & COOLING
A Name For All Seasons™

944-9444
30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

The prefix *Mach*, used to describe supersonic speed, was named for Ernst Mach, a Czech-born Austrian physicist who contributed to the study of sound.

† Mlakar's Walk Down Memory Lane

By Ray Mlakar

Let's start off with a couple of jokes. Are you ready? I hear **Eda Kovach** laughing and I have not even told it yet. Wait for the punch line Eda.

After church services, a little boy told the pastor, "When I grow up, I'm going to give you some money." "Well, thank you," the pastor said, but "why?" The little boy replied, "Because my daddy says you're one of the poorest preachers we ever had."

Ready for number two? A wife invited some people to dinner. At the table, she turned to their six-year-old daughter and said, "Would you like to say the blessing?" "I wouldn't know what to say," the girl replied. "Just say the prayer you hear Mommy say," the lady explained.

The daughter bowed her head and said, "Lord, why on earth did I invite all these people to dinner?"

Thanks to my brother Frankie in Erie, PA for these jokes.

Well, let's go back to Annunciation for one of my few last recollections. It seemed that as we eased into the higher grades, 5th and 6th, the nuns never failed to give us homework. Bless their little hearts. Aside from the regular home work, she said, "As your religious assignment, be sure to listen to Bishop Fulton Sheen on the radio and listen to his sermon; you will be asked about it Monday morning."

Well, Ray did his homework on Friday night in order to make the weekend free, so to speak, and on that fall weekend, we were going out to Madison, Ohio to pick grapes for my aunt and uncle who had over 10 acres of grapes to be picked.

We went early and dad dropped us kids off on the corner of Hubbard Road to attend Mass at Immaculate Mary Catholic Church and afterwards cousin Johnny picked us up to take us to the farm. We got home late Sunday night after picking grapes from dawn to dusk and Ray forgot all about the radio program and Bishop Sheen.

Monday was the day of reckoning and the first thing Sister said was, "Ray, you were not at the 9 a.m. Mass, the Children's Mass. Where were you?"

Saying I was in North Madison picking grapes went over like a lead balloon. She asked if I went to Mass at all? "Yes Sister, dad dropped us off for the 8 a.m. Mass at Immaculate Mary Church in Madison. "Well," she said, "you should have been at Annunciation Church at the 9 a.m. Mass, which is expressly said for children, before picking grapes. She didn't know it, but "Pa" did not see it like that. On my way going to school that morning, I asked some of the kids what

Bishop Sheen said in his Sunday's program, but none would tell me. Guess they liked to see me in trouble.

As luck would have it, Sister asked me first what Bishop Sheen's sermon pertained to. I couldn't lie... I said I asked some of the kids going to school this morning, but no one would tell me. She said, "Ray, you are something else. You think more of grapes than you do of God, and now you are saying that you do not even listen to Bishop Sheen's radio program. - I bet the Mass you did attend in Madison was not even a children's Mass.

"Oh, I think it was Sister. I seen some farm kids in the pews."

"Watch my lips," Sister said... in the future have your family plan the so-called grape picking on some other day than Sunday... understand? Am I speaking your language?"

"Yes Sister," I said although I knew she was not speaking our language; we speak Slovenia. I didn't tell Pa about what Sister said about picking grapes for Pa would be ticked off and tell Sister that if we did not go as a family to the cousin's to pick grapes, there may just not be enough wine available for the priest to say Mass. Just between me and my readers, I know that God did not mind that I attended Mass at another church than Annunciation.

But back to Bishop Sheen. I can honestly say that as I grew older, especially when he was on TV, his sermons were even more dramatic. He would swirl around before the camera with his long black cape, edged in lavender. If you recall, he always started out his sermons with a joke to capture his audience's attention.

The one time he told the story about how Jesus said that when we die, we will turn to dust, just like when we were born. He went on to say that one little boy came running from his bedroom and told his mom, "I looked under my bed and there is a lot of dust there so someone must be either coming or going." From that point on, the viewers were hooked for he really got the point across. It goes without saying we could certainly use a few more Bishop Sheen's in today's world, for just maybe, some of us could be saved.

Well, the light is getting dim and it is time for Ray to say "Good Nite." *Lahko noč* May the Good Lord bless and watch over you, and may Bishop Sheen keep us on the right track.

Knock, knock.
Who's there?
Vitamin.
Vitamin who?
Vitamin for a party.

Surely you have a better joke. Send it in to Jokes, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

It's Cool to be Slovenian

W. MAIER
DOORS
UNLIMITED

Garage door repair and replacement. Entrance and storm doors. Door openers and electrical repairs. Call (Slovenian) Walter Majer at 216 - 732-7100. Emergency pager: 216-506-8224.

8%

Yield

180 Days

Annuities/IRA/ROTH

Received January 1, 2000 or Later
Minimum Deposit \$300 Per Year

7.25% for 1 Year

6.5% for 2 Years

Call your local KSKJ representative
or 1-800-940-8780
for more information

Rates Valid 1-1-2000 until further notice

Certificate Holders Annual Meeting

Slovenian National Home

6417 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

Eddie Kenik Room (Annex Rear Entrance)

Sunday, February 6, 2000
at 2 p.m.

We invite all certificate holders and lodge representatives to attend.

The Board of Directors

PETER J. KUCHAR
ACCOUNTING SERVICES
INCOME TAX PREPARATION
IN-HOME CONSULTATION
PERSONALIZED AND CONVENIENT
(440) 944-1468
29439 Woodway Drive
Wickliffe, Ohio 44092

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for Aged, off Neff Rd. - Phone: 216 531-5754 or 440-951-3087.

(x)

Wanted

Live-in aid to help care for elderly gentleman in Slovenian household. Salary, room and board. Beautiful country setting in Chardon, OH. (440) 285-3426

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Road

461-7989 / 461-0623

Richmond Hts., Ohio 44143

Drive in - or Walk In

BRONKO'S

Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.

Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine

Soft Drinks - Milk - Ice - Snacks

Imported Slovenian Wines

Radenska Mineral Water -

⇒ We have all Ohio Lottery Games ⇐

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Kids Games

By Joe Glinsek

There were games for every occasion and every season, and kids knew them by instinct.

Our school playground had space for sandlot baseball, but clay or mud-lot would have been a more accurate description, and I was in my teens before a backstop was built. With permission and hard work there was ice-skating and hockey.

The young priests at St. Mary's allowed us to build an earthen dam around a large rectangle of the playground, and persuaded the local fire department to flood the space in winter. The water froze quickly and made a pretty fair ice rink most of the winter, though it required frequent shoveling. Through the efforts of Fr. Victor Tomc, a new young priest in our parish, an outdoor basketball court was built in the mid-1940s.

Some games were invented especially for bad weather at certain times of the year. The game known as "stick in the mud" was reserved for the wet, muddy days of early spring in Collinwood, and now seems ludicrous. The equipment was a square stake, pointed at both ends. Gloves would have been useful, but were always at home. A few

"sensible" kids wore four-buckle rubber galoshes. The exact rules elude me, but one kid threw the stake far into the swampy playground, hoping to stick it upright in the mud. His partner ran to a designated spot before the stick landed. If both succeeded, the next team plodded through the muck for the stake and gave it back for another turn. If not, they retrieved their own stake and gave it to the other team. Sound stupid? It was. And the results were predictable.

We would "catch hell" when we got home with runny noses, chapped hands cracked bloody knuckles, and caked with mud from head to toe. But we had a great time in the process.

Our kid's credo proclaimed that "outside was always better than inside. Collinwood kids never stayed in the house unless they were forbidden to go outside - that was the *ultimate* punishment.

If we were blessed with a dry spell in the spring, it was time to spin our "tops." No, not a nervous ailment; tops were small wooden cone-shaped toys with a metal tip. You wound a string tightly up the cone, and with the end looped around your little finger, threw the top with a side-arm motion to a firm surface on the ground. Properly done, it spun rapidly on the metal tip until its energy was spent. Sound exciting? Well, we thought it was skillful fun, and dreamed up other variations that could be played by spinning the top.

Marbles was another springtime game, and the local newspaper sponsored tournaments at local schoolyards. The glass balls from 1/2 to 3/4 inch diameter had names like "cat's eye," "mibs," and "clearys." The bigger ones were called "shooters." Some were beautifully hued with swirling designs inside transparent colors. The smallest were made of fried clay painted in solid colors, and were considered "real cheesy."

The basic game had two players, each lining up an equal number of marbles in the center of a large ring scribed on a flat dirt surface. They took turns from the ring's edge, firing their shooter from a clenched thumb and forefinger by flicking the thumb as a spring-loaded catapult.

The idea was to fire your marble along the ground the

knock another out of the ring, then it became yours. If your shooter stayed in the ring, you continued shooting from there. If not, you shot from anywhere on the ring's edge until you missed. Then the next player had his turn and so on, until all the marbles were out of the ring. If you played "for keeps," you were putting up your batch of marbles and gambling that you could knock out more than you put in.

There were other marble games with names like "poison" or "spinsies." Shallow holes were dug in the pattern of a "Domino five," and the object was to shoot into each hole from corner to corner, until you made it into the center hole. Thumb down on the edge of a hole, you spread your fingers and traced an arc in the dust from which you would shoot. If you tried to gain a tiny bit of ground, there were cried of "no hunching."

What I remember about playing marbles, was scrubbing the knuckles of my shooting hand. After hours of grinding your knuckles in the dirt, a scrub brush and "Lava" soap removed most of the dirt along with some of your skin.

(To Be Continued)

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

FOR SALE

New Construction in Chesterland; over 5 acres. 4 bedrooms, 4 full baths, 5 car garage, full walk-out basement, plumbed for bath and kitchen. Call 440-897-HOME (4663).

(440) 602-5120

Fax (440) 602-5124

ZELE & ZELE CO., L.P.A.

RONALD ZELE & SCOTT J. ZELE
Attorneys at Law

Centre Plaza South
Suite 330
35350 Curtis Blvd.

Eastlake, Ohio 44095

Heritage Foundation Sponsors Slovenian Language Discussion

There is no question the Slovenian language is the most important element which defines the cultural identity of the Slovenian people. Despite centuries of foreign domination and a relatively small number of people who understand it, Slovenian remains a rich and vital language.

On Wednesday, February 9, Dr. Vladimir J. Rus will present a lecture on the history and development of the Slovenian language. His discussion will include an overview of the main features that helped determine the nature of the Slovenian Literary Language and the factors which influenced its survival.

The event, which is free and open to the public, will take place at 7 p.m. in the lower hall of the Slovenian Society Home, 20713 Recher Avenue in Euclid, Ohio. A coffee and strudel social will follow the lecture.

Dr. Rus, in addition to being a founding trustee of the Slovenian American Heritage Foundation, is the President of the Cleveland-Ljubljana Sister Cities Committee. He is also currently serving on the State of Ohio Humanities Committee.

Dr. Rus was born in Rijeka, Croatia and came to the United States in 1951 after living in Trieste, Italy. He holds a Doctorate Degree in Political Science from the University of Trieste, Masters Degree in Slavic Languages from the University of Michigan, and Masters Degree in Political Science from Case Western Reserve University.

Dr. Rus has taught the Russian language at the high school level and at Case Western Reserve University. He also taught introductory courses in Slovenian Language at Cleveland State University.

Slovenia Seeks Removal of Yugoslav Insignia from UN

Bosnia-Herzegovina, Croatia, Macedonia and Slovenia have initiated a diplomatic action which should lead to the passage of a resolution in the UN General Assembly that will eliminate the "frozen" place of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia from the United Nations.

According to certain diplomatic circles on East River, four of the Yugoslav successor states want to put an end to the unclear status of this long non-existent state, which still has its plate and flag at the United Nations building.

The objective of this proposal is to avoid having the current Federal Republic of Yugoslavia appear in the UN as the direct successor of the former Yugoslavia. The resolution will demand that the government in Belgrade submit a request for UN membership if it wants to participate in this organiza-

tion's work. Milošević's regime has exploited the UN's indecisiveness for too long by having a Yugoslav charge d'affaires work in the UN. The only concession the UN made on this mark was to prevent the Yugoslav delegation from participating in the work of the General Assembly. Right now Ambassador Vladislav Jovanovic has only a plate with his name on it in front of him, rather than one with the name of the state he represents.

The Croatian and Bosnian ambassadors already requested the UN Secretariat remove the insignia of this non-existent state in 1992, but they were unsuccessful. They were told that the UN Charter does not foresee such a situation.

At the proposal of the UN Security Council, the General Assembly decided to keep the seat of the former Yugoslav in the UN empty.

Slovenska sola pri sv. Vidu

St. Vitus Slovenian School

Kosilo / Benefit Dinner

Soup, Roast Pork or Roasted Chicken

Sunday, Feb. 20, 2000 11 a.m. to 1 p.m.

v avditoriju pri sv. Vidu - in St. Vitus Auditorium

SUPPORTERS/SPONSORS:

KSKJ Lodge #226 - Christ the King

KSKJ Lodge #172 - Sacred Heart

Odrasli (Adults) - \$10.00

FLICKINGER TIRE & AUTO

COMPLETE AUTO REPAIR ON ALL MAKES & MODELS INCLUDING 4X4's, LIGHT TRUCKS & MOTOR HOMES

COMPUTER ALIGNMENT & BALANCE • SHOCKS • STRUTS
C.V. JOINTS • RACK & PINION • BRAKES • EXHAUST

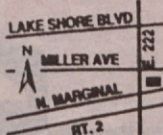
Firestone

GOODYEAR

Mon-Fri 7am-6pm
Sat 7am-2pm

216 731-7100
939 E. 222 St.

Death Notices

FRANK L. GRDINA

Frank L. Grdina, a retired Ohio Bell Telephone Co. employee who had been a Jesuit priest and principal of St. Ignatius High School, died Friday, January 28, 2000 at St. Vincent Charity Hospital. He was 68.

Mr. Grdina graduated from St. Ignatius High School in 1949 and entered the Society of Jesus, the Jesuit order. He earned a bachelor's degree from Xavier University and a master's degree from Loyola University.

He taught at St. Xavier High School in Cincinnati and, after ordination in 1962, returned to his alma mater, where he was a history and theology teacher, assistant principal and principal.

He left the priesthood in 1970 and married Jean Camell, a former nun with the Sisters of the Humility of Mary. She died three years ago.

After leaving St. Ignatius, he taught history at Dyke College and worked in marketing at Ohio Bell until he retired in 1989, when his health declined.

He died of complications of a spinal cord tumor. He was in a wheelchair for 19 years.

"He was special, never once complained," said his sister Madeleine Znidarsic. "His doctor even said that if he complained, he'd feel better. To talk to him over the phone, you'd never know he was in a wheelchair."

He was popular with the staff at the Regina Health Center, where he spent two years. "He was an outstanding man, very close to the Lord and astute around people," said Sister Xavier of the health center.

As a child, he helped his grandfather produce home movies from photos taken of people in the old Slovenian neighborhood.

He was always interested in Grdina family history and traced the family tree eight generations to 1790. After publishing the family tree in 1992, he organized a reunion attended by more than 300 Grdinas.

Another sister, Marie A. Ogrinc, also survives.

Services were at 9 a.m. Tuesday, Feb. 1 at St. Paul Catholic Church, 1231 Chardon Road, Cleveland.

Arrangements were by Fortuna Funeral Home in Cleveland.

Donations may be sent to the Detroit Province of the Society of Jesus, 7303 W. Seven Milke Rd., Detroit, MI 48221-2121.

--Dell M. Mosley
The Plain Dealer

DANIEL PRIJATEL

Services for Daniel Prijatelj of East 66th Street were held Monday, January 31st at St. Vitus church.

Daniel was born Feb. 7, 1954, the son of Edward (deceased) and Mary (nee Dominak); brother of Edward, Judy (George) Kuharick, and Jane (Jim) Graves; uncle of seven and great-uncle of one.

Dan was employed as a Machinist at Superior Die Cast.

Burial was in Calvary Cemetery.

Donations to a charity of your choice.

Zele Funeral Home in charge of arrangements.

VIDA T. SCHMIDT

Vida T. Schmidt (nee Bijek), retired research librarian from Gould (formerly Clevite) and retired owner-operator of Bijek's Tavern in Cleveland.

Wife of Frank (deceased); daughter of Anton and Elizabeth (both deceased); sister of the following deceased: Melanie Reese, Josephine Dorsey, Elizabeth Grdina, and Antoinette Bijek; aunt of Roger Dorsey (wife Patricia) of Hambden, Betty Grdina of Silver Spring MD; Tonia Grdina (husband Terry Hinkel) of Cody, WY, and Gina Grdina (husband Bill Bauer) of Westminster, MD; great aunt of Kelly and John Dorsey (both of Hambden) and Alexander Bauer of MD.

Services on Monday, Jan. 31 with 9:30 a.m. Mass at St. John Vianney Church. Interment Calvary Cemetery.

Arrangements by the Grdina-Faulhaber Funeral Home.

FRANK A. LIPOLD SR.

Frank A. Lipold Sr., 73, of Euclid, Ohio, passed away on January 25, 2000.

Mr. Lipold was born on January 30, 1926. He lived in Euclid for 40 years. He was a Draftsman for 38 years with Fisher Body Plant in Euclid.

He was a Cubmaster with Troop 161 for four years; a member of St. Felicitas Church for 40 years and belonged to AMLA.

Mr. Lipold is survived by his wife of 46 years Marie E. (nee Baird); son Frank A. Jr. (wife Lori) of Willoughby Hills; grandchildren Jessica Marie, Jill Victoria, Maureen Therese, Colleen Rose, Frank A. IV; brothers Albin, and William; sisters Lucy Glavac, and Ann Fratianne.

His brother Anthony and parents Frank and Frances Lipold, are deceased.

Friends were received at The Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Rd., Willoughby Hills on Thursday and Friday, Jan. 27 and 28th.

Mass of the Resurrection was held Saturday, January 29 at St. Felicitas Church at 10 a.m., with Rev. Richard Bober, pastor, officiating. Burial in All Souls Cemetery, Chardon, Ohio.

In lieu of flowers, memorial contributions to the Slovene Home for the Aged or a charity of your choice.

In Loving Memory Of Our Beloved Husband, Father, Grandfather, and Brother

Joseph Kozina Died Feb. 2, 1993

*Your memory is our keepsake,
With that we'll never part;
God has you in His keeping,
We have you in our heart.*

Sadly missed by:
Amelia (Molly) Kozina, wife
Mollie Kozina Vogel,
(dec.) daughter;
twins Anton Vincent and
Andrej Joseph Vogel,
grandsons;
Joseph V. Vogel Sr.
son-in-law;
2 sisters and brother in Canada;
remaining relatives in
Canada and Slovenia

LEO JEVEC

Leo Jevic, 94, passed away on January 29, 2000.

Funeral Mass was Wednesday, February 2 in St. Vitus Church at 10 a.m.

He was the husband of Ernestine (nee Perše); father of Lt. Col Robert J. Jevic (retired), and Betty Lee Gorgon (Robert (dec.); grandfather of Lee Ann, Robert N. Gorgon and Tanja Jevic; brother of Franciška (Fani) Boben, (Stanko (dec.), and the following deceased John and "Lina" Jevic;) Jevic; uncle of Stanka and Jože Boben; great uncle of Jana.

Born in Leadville, Colorado, he worked at Momart Steel Co. as a steel gauger. He was a school guard for St. Vitus for 7 years.

He belonged to SNPJ #576 Spartans and Macabees and St. Clair Pensioners.

Friends were received at the Zak Funeral Home.

JENNIE M. SEVEROVICH

Jennie M. Severovich (nee Damelio), 74, of Richmond Hts., died suddenly at her residence on January 25, 2000.

Wife of Thomas G.; mother of Thomas (wife Alice); grandmother of three; sister of Angela Mason, Tony Damelio, Dorothy Novenic and the following deceased: Anthony and Catherine Damelio and Theresa Balic; aunt to many.

Funeral services held at The Dan Cosic Funeral Home, Willoughby Hills, Friday, Jan. 28 with interment in Knollwood Cemetery.

Shrine Novena

The first Novena of the new millennium at Our Lady of Lourdes Shrine, Chardon Road, Euclid, Ohio will be held from Thursday, Feb. 3 through Friday, Feb. 11.

The Novena will be conducted by the Rev. Scott Haig, SSS, the Associate Pastor of St. Paschal Baylon Church. The evening service will begin with the Rosary at 7 p.m., followed by celebration of Mass, homily, and Novena prayers.

Krofe Sale

St. Vitus Altar Society will have their monthly krofe sale on Saturday, Feb. 5 at 8 a.m. in the St. Vitus Social Room. Noodles are also available.

Donation

Thanks to **Progressive Slovene Women of America #3** who gave a donation of \$20.00 to the Ameriška Domovina.

Donation

Thanks to **Progressive Slovene Women of America Circle #2** who gave a donation of \$20.00 to the Ameriška Domovina.

Rent or Purchase

Euclid Brick Colonial. 3 bdrm 1 1/2 baths. Neutral throughout. East of E. 222 on Tracy Ave.

440-708-1369

House for Sale

Euclid - Chardon Hill
1720 E. 230. Brick Bungalow. 3 bdrm, new deck, rec. room, sun room \$105,000

(216) 486-7249

Open House Sunday 2-5

Big "E" Counters the Big Mac

If you are concerned about your health but can't resist the occasional trip to the local fast food joint, then you will be interested to hear about a recent study.

Researchers took 20 men and women to McDonald's, the world's headquarters for artery-clogging hydrogenated oils. After feeding the subjects, the researchers placed blood pressure cuffs on the subjects' arms to measure the strength and elasticity of their blood vessels.

They found the subjects suffered impaired blood vessel function for up to four hours after the meal.

Here is something even more amazing: When the subjects took large doses of vitamins C and E before the meal, they suffered no impairment whatsoever.

That is another reason to take your vitamins.

CARST-NAGY

Memorials

15425 Waterloo Rd.
481-2237

"Serving the Slovenian Community."

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair

COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Savory Beef and Potato Pie

(By Maryann Kaifesh Beveridge)

Wendy Beveridge loves this recipe and so does Cris and Carl - She has it on a recipe card that Mom B gave me in her own handwriting. - It's her absolute favorite!!!!!!!!!!!!!!

Ingredients:

- 6-8 potatoes
- 2 lbs ground beef
- 1 cup chopped onion
- 1 tsp garlic
- 2 cans Franco-American beef gravy
- ¼ tsp. black pepper
- Pinch of thyme
- Pinch of rosemary

Directions:

Cook meat until brown along with the onions and garlic. Drain off the fat. Add the gravy and spices, simmer, uncovered for about 30 minutes or until thick.

While the meat is simmering, boil potatoes to mash.

Put meat mixture into baking dish. Top with mashed potatoes. Bake at 375° for about 20 minutes or until lightly browned.

--Kim Ann Kaifesh
Our Family Recipes

Easy Beef Stew

This is Linda's recipe, and is another of those that you throw together and throw into the oven. Serves a group, and is great for leftovers, too.

Ingredients:

- 3 lbs beef, cubed
- 5-6 potatoes, peeled and cubed
- 1 lb carrots, peeled and sliced
- 2 chopped onions
- Chopped celery
- 1 can tomato soup
- 1 can cream of celery soup
- 1 can consommé

Directions:

Mix all ingredients in an oven-proof pan and bake, covered at 350 for 2 ¼ hours.

--Kim Ann Kaifesh
Our Family Recipes

Best Wishes for a
Happy Valentine's Day!

ANGELA'S

Family Restaurant

Open from 5 a.m. to 6 p.m.

Breakfast, Lunch and Dinner served

DELICIOUS HOME-COOKED MEALS

7121 St. Clair Avenue - Cleveland

-- 881-2342 --

-- ADDITIONAL FREE PARKING --

LAVRISHA

Construction & Repair

BUILDING IMPROVEMENT SERVICES

6507 St. Clair Avenue - Cleveland, Ohio 44103

216 / 391-0035

American Home on Web

You can e-mail notices, articles, information directly to the American Home newspaper at

ah@buckeyeweb.com

Valentine Jokes

Knock, knock.
Who's there?

- a.) Willoughby.
Willoughby who?
Willoughby my valentine?
- b.) Cantaloupe.
Cantaloupe who?
Cantaloupe tonight.
Perhaps tomorrow.
- c.) Romeo.
Romeo who?
Romeo wasn't built in a day.
- d.) Juliet.
Juliet, who?
Juliet ate all the heart-shaped candy.
- e.) Boo.
Boo who?
Don't cry. I'm still your valentine.

--Bob Debevec

Renewed subscriber

I am mailing in my new subscription. Years ago I received the 'Domovina' when I lived in St. Clair area.

When I was a girl of 11, I lived in Newburgh. I helped Dr. Perko's sister deliver the paper. My mother taught me to read Slovenian and now I still write to my cousin in Celje, Slovenia and to his son Dr. Matjaz Lesjak.

I visited them in 1973 and regret I haven't gone there more often.

Thanks for the opportunity to again subscribe and to the American Home patriot for subsidizing the \$15 so I could receive the discount.

--Josephine Suhadolnik
Euclid, Ohio

Krofe Sale

On Saturday, Feb. 5, St. Mary (Holmes Ave.) Altar Society will have a krofe sale in the school cafeteria beginning at 8:30 p.m.

Spaghetti Dinner

St. Christine Parish in Euclid, Ohio will hold a Spaghetti Dinner on Sunday, Feb. 13 in the school cafeteria. Serving is from 11:30 a.m. to 1 p.m. Adults \$5, children \$2.

Benefit for 8th graders field trip to Columbus, OH.

Donation

Thanks to **Barbara and John Kamin** of Middle Village, NY who donated \$70.00 to the Ameriška Domovina.

The happiness of your life depends upon the quality of your thoughts.

-Marcus Aurelius

Winter Heating Can Cause Serious Problems

Nearly 14,000 fires occurred in Ohio homes in 1998. Almost as many fires occur during the winter heating season as occur throughout the rest of the year.

More than 2,000 residential fires last year were caused by home heating appliances. Approximately one-half of these fires were caused by wood stoves and portable heaters.

One of the most important safety factors is the use of a wood stove with a clean chimney and stove pipe.

Fireplace chimneys produce creosote (commonly referred to as "soot"), which is a normal by-product of wood burning. To reduce the buildup of soot in the chimney you should burn only dry, seasoned wood and avoid slow burning, smoky fires.

Some important tips on what to **never** do in relation to a wood burning fire.

- Never use flammable liquids to light a fire.
- Never store flammable liquids in an area where a stove is being used.
- Never burn trash, large amounts of paper or small twigs.
- Never leave the doors open or screen off except to

fuel the fire.

- Never dry clothing closer than three feet to the stove and keep all furniture away as well.

- Never leave small children in a room where a wood stove is in use.

Wood stove users should dispose of ashes in metal containers with tight-fitting lids and set the container only on a noncombustible surface. Never dispose of ashes in a trash container.

The use of portable heaters requires an even greater commitment to safety. Because the heaters are portable, great care must be taken to ensure they do not block the exit from a room or come in contact with something that will burn.

Kerosene heaters are designed to use only 1-K "water clear" kerosene as fuel. Care must be exercised to insure that gasoline is never accidentally placed into the heater's fuel tank.

Most fires involving electric heaters are caused by the heater being placed too close to furniture, draperies or bedding.

Install a smoke detector on each level of your home and outside each sleeping area.

Holy Name Fund-Raiser

St. Mary (Collinwood) Holy Name Society will sponsor a benefit reverse raffle on Saturday, Feb. 5. Donation for the evening is \$40 per person. Dinner only tickets are \$20.

For tickets call Lou Koenig at 481-0800, Bill Kozak at 731-9373, Tony Miklich at 692-0315, or Frank Zerni at 1-440-684-1817.

Mission group sponsors dinner

The Slovenian Catholic Mission Circle is sponsoring its annual benefit dinner for Catholic Missions on Sunday, Feb. 13 in the St. Vitus auditorium.

Chicken and roast beef dinners will be served. Donation is \$10 for adults and \$5 for children.

Serving will be from 11 a.m. to 1 p.m. Dinner tickets may be purchased in advance at the parish house office or from Mission Circle members.

JENKO'S ELECTRICAL SERVICE

Old & New Wiring
New Fuse boxes
no Job Too Small
Seniors Discount
Insured
481-7432

(2nd & 4th week X)

WCSB 89.3 FM, Slovenian program,
Songs and Melodies from beautiful Slovenia

"Pesmi in melodije iz naše lepe Slovenije"

Radio hours Sun. 9-10 am. & Wed. 6-7 pm.

RDC Director Ed Mejac Tel/Fax (440) 953-1709

2405 Somrack Drive,
Willoughby Hills, Ohio 44094

INTERNET # **WWW.WCSB.ORG**

– Vesti iz Slovenije –

Dimitrij Rupel zopet slovenski zunanji minister – Glasovanje v parlamentu 55 za in 13 proti

Včeraj je državni zbor na tajnem glasovanju podprl kandidaturo Dimitrija Rupla za novega zunanjega ministra. Rupel se je po prisegi zahvalil za izkazano podporo in dejal, da se že veseli nadaljnega sodelovanja, poroča današnji *Delo fax*.

“Rupel je na predstavitvi uvrstil med prednostne naloge zunanje politike vključitev v EU in NATO, večjo odprtost za sodelovanje z ZDA in njihovih naložb ter večje odpiranje do Nemčije, Francije, Velike Britanije in Nizozemske, ki bodo odločale o naslednjem krogu širitve NATA. Posebna skrb po njegovem velja odnosom z vsemi sosednjimi državami, zlasti z Italijo in Hrvaško; kar zadeva sporazum o obmejnem prometu in sodelovanju s slednjo, je Rupel menil, da bo treba, če ne bo dosežen konsenz, predlagati manjše popravke.”

Še vedno ni opaziti nobenih ugibanj o tem, kdo naj bi bil Ruplov naslednik v ZDA.

Odločitve o združitvi SLS in SKD še ni – SKD in SDS pa že intenzivno oblikujejo sodelovanje na jesenskih volitvah

Ta teden je najvišji organ SLS na seji ugotovil, da je vse pripravljeno za združitev s SKD, pri slednji so pa, kot kaže, zdaj bolj zadržani. V torek je npr. dejala glavna tajnica SKD Hilda Tovšak, da sta stranki dalj časa enotni o tem, da imata enake prednostne naloge. “Vendar se resnična pripravljenost kaže v dejanjih. Mi smo jasno in glasno povedali, kaj menimo, da je dobro za Slovenijo, na strani SLS pa je, da se odloči.”

SKD in SDS delata s polno paro pri oblikovanju njih koalicije Slovenija za skupen nastop na volitvah. Koalicija ta teden

snuje svoj strateški svet, ki se bo ukvarjal s koalicijskim programom, najprej volilnim, nato vladnim. Hkrati tečejo pogovori o skupnih kandidatih za jesenske parlamentarne volitve. Ti naj bi bili izbrani v enakopravnem razmerju. Če bi se jim pridružila SLS, bi tudi zanjo veljalo enakopravno načelo kandidiranja.

Razpravljanje o spremembi volilnega sistema se ne bo kmalu končalo

Današnji *Delo fax* poroča, da sta stranki LDS in SDS enotni vsaj v tem, da bo težko doseči v parlamentu dvotretjinsko večino o tem, kakšni naj bi bili volilni okrajci za izvedbo volitev po dvokrožnem volilnem sistemu. Spor med LDS in SDS je v prvi vrsti o tem, kdo naj bi okraje oblikoval. V LDS menijo, da bi oblikovali nekakšno zunanjo strokovno komisijo, v SDS so pa mnenja, da bi jih oblikoval sam parlament. LDS namerava v marcu zahtevati izredno sejo parlamenta, ki bi se ukvarjala z zakonskim osnutkom, katerega je LDS predložila. Generalni sekretar Gregor Golobič je dejal: “Če bodo naš zakon zavrnil tisti, ki prisegajo na večinski volilni sistem, bo za LDS zgodba ‘večinski sistem’ zaključena.” Zadeva ima svoje posledice še pri ravnanju SLS, v kateri baje vedno bolj računajo na uporabo tudi za letošnje volitve dosedanjega volilnega sistema.

Odprtje častnega konzulata v Vancouvru

Slovenska vlada je izdala ukrep o odprtju častnega konzulata v Vancouvru, Kanada. Za častnega konzula je bil imenovan dr. Branko Palčič.

Vrednost tolarja vedno manjša

V zadnjih tednih pada vrednost tolarja. Včerajšnja tečajnica Banke Slovenije kaže, da 1 ameriški dolar prinese 204,36 SIT, kanadski pa 140,54.

Iz Clevelanda in okolice

Sestanek—

Dramsko društvo Liliya ima svoj redni mesečni sestanek v ponedeljek, 7. februarja, ob pol osmih zvečer, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Članstvo je naprošeno, da se sestanka udeleži v čim večjem številu. Govora bo o Lilijni pustni zabavi.

Predavanje dr. V. Rusa—

V sredo, 9. februarja, bo o zgodovini slovenskega literarnega jezika govoril dr. Vladimir Rus. Javnost je vabljen v spodnjo dvorano SDD na Recherjevi ulici v Euclidu ob 7h zv. Predavanju in diskusiji bo sledilo družabno srečanje z lahkim okrepčilom. Ta večer sponzorira Slovenian American Heritage Foundation. Vstopnine ni.

Prodaja krofov in peciva—

To soboto ima prodajo peciva Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti in to dopoldne v šolski dvorani.

Prav tako ima to soboto svojo mesečno prodajo krofov in domačih rezancev Oltarno društvo pri Sv. Vidu, sicer v družabni sobi ob običajnem času.

Pomagajte prizadevnim članicam z vašim obiskom!

Novi grobovi

John Rajk st.

Umril je 59 let stari John Rajk st., mož Amalije, roj. Jursic, oče Johna ml. in Vlaste, 4-krat stari oče, brat Josephine, Marije in Antoinette. Pogreb bo v soboto v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo pop. ob 12.30 v cerkvi Marije Vnebovzete in pokopom na Vernih duš pokopališču. Ure kopljenja bodo jutri, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Frank L. Grdina

Dne 28. januarja je v bolnišnici St. Vincent Charity za rakom umrl 68 let stari Frank L. Grdina, rojen v Clevelandu, vdovec po pred tremi leti umrli Jean, roj. Cannell, sin Franka in Mary, r. Svete (oba že pok.), vnuk Antona Grdina, brat Marie A. Ogrinc in Madeline Znidarsic, 17-krat stric in 18-krat prastric, l. 1949 graduiral iz višje šole sv. Ignacija, posvečen v duhovnika jezuita l. 1962, bil učitelj in nato ravnatelj šole sv. Ignacija v 60-ih letih, duhovniški poklic zapustil in se poročil, nato bil profesor zgodovine na Dyke Co- (dalje na str. 15)

Misijonsko kosilo—

Letno kosilo Misijonske znamkarske akcije (MZA) bo v nedeljo, 13. februarja, v šolskem avditoriju pri Sv. Vidu. Cena kosilu za odrasle je \$10, za otroke \$5. Serviranje bo od 11. dop. do 1.30 pop. Nakaznice za kosilo dobite v župnijski pisarni, pri članih MZA, na voljo bodo tudi pri vходу v dvorano. Več v MSIP na str. 16.

Preminula sta—

Iz Milwaukeeja je prišlo sporočilo, da sta tamkaj pretekli teden umrla 91 let stari Lojze Galič, ki je bil dolga leta dopisnik Ameriške Domovine (gl. str. 10), in Jože Ornik. Oba pokojna sta bila aktivna člana SKD Triglav. R.I.P.

Občna zborna—

To nedeljo pop. ob dveh bo v prizidku Slovenskega narodnega doma na St. Clairju občni zbor. Naslednjo nedeljo, torej 13. febr., bo imel občni zbor s pričetkom ob 2h, Slovenski društveni dom na Recherjevi ulici v Euclidu. Lastniki certifikatov in zastopniki društev-lastnikov certifikatov, so lepo vabljeni na udeležbo.

Kosilo Slovenske šole—

Kosilo Slovenske šole pri Sv. Vidu bo v nedeljo, 20. februarja, v avditoriju pri Sv. Vidu in s serviranjem od 11. dop. do 1. pop. Cena kosilu za odrasle je \$10.

Tudi preko e-maila—

V angleškem delu AD ponavlja lastnik e-mail naslov lista. Možno je pošiljati po tem naslovu tudi dopise in krajše vesti za slovenski del. Le v angleščini omenite, da je dopis za slovenski del. Naslov je:

ah@buckeyeweb.com

Spominski darovi—

Ga. Marie Oblak, Cleveland, O., je darovala \$20 v podporo listu, v spomin moža Johna V. Oblaka. \$20 je prav tako poklonila Sylvia Močnik, Cleveland, v spomin staršev Franka in Louise Močnik. Ga. Milena Zaper je darovala \$20, v spomin moža Johna. G. Arnold Pristernik, Rockaway, N.J., je pa daroval \$30, v spomin žene Elene. Vsem najlepša hvala!

V tiskovni sklad—

G. John Kamin, Middle Village, NY, je daroval \$70 v podporo AD. Hvala lepa za podporo in naklonjenost!

KOVINSKI STEBRIČKI PRED HIŠO LJUBLJANSKIH MARINCEV – Po novem 40 kovinskih stebričkov preprečuje, da bi kdo zapeljal avtomobil pred stavbo na Vrtači 11 v Ljubljani. V njej stanujejo marinci, ki varujejo ameriško veleposlaništvo. Američani so v začetku decembra lani postavili na pločnik pred hišo velika jeklena korita, ki naj bi jih varovala pred morebitnimi avtobombami in drugimi nevarnostmi. S tem so prekršili mestni odlok, povzročili nejevoljo pri bližnjih prebivalcih, saj so jim odvzeli večje število parkirišč in povzročili manjši zaplet v slovensko-ameriških odnosih. Spor je bil razrešen, ko so bila sporna korita umaknjena za ograjo na dvorišče in s postavitvijo kovinskih stebričkov na pločnik. Stroške za stebričke je prevzela mestna občina Ljubljana.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 – Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec – Publisher, English Editor
Dr. Rudolph M. Susel – Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Kosir

NAROČNINA:

Združene države Amerike in Kanada:
\$30 letno za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 letno (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent currency
Slovenia: \$160 per year (air)

AMERICAN HOME (ISSN 0164-680X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 4 Thursday, February 3, 2000

Svetovni slovenski kongres in slovenska prihodnost

Pogostoma slišimo z raznih koncev, da so nad Svetovnim slovenskim kongresom (SSK) po začetnem navdušenju junija 1991, z odhodom nekaterih znanih soustanoviteljev v politiko, drugih pa v privatnost, mnogi pravzaprav razočarani, saj si kongres ni pridobil mesta, ki bi mu v slovenski družbi doma in po svetu pripadalo. Tudi v nas samih zaznavamo kanček takega občutka.

SSK je prvenstveno društvo slovenske civilne družbe. Aktivna civilna družba, z vsemi svojimi dejavnostmi, od politično (nestrankarsko) usmerjenih, preko kulturnih, športnih, verskih do vrtičkarskih društev ali združenj, je v demokratični državi sine qua non, brez nje demokracije ni. Za civilno društvo je potrebna primerna pravna oblika legitimnost ciljev ter finančna in politična neodvisnost od države in političnih strank. Po teh kriterijih bi mogli reči, da pri nas ni mnogo resničnih civilnih združenj. Mnogi so namreč financirana do neke mere ali pa v celoti iz državnega proračuna, pri čemer veljajo kriteriji vsakokratne oblasti. Na ta način je njihova samostojnost in neodvisnost bolj ali manj ogrožena. Normalno pa je, da civilna društva sodelujejo tako med seboj, kot tudi z državo in s političnimi strankami, kadar gre za skupno dobro.

Ker je za sedaj pri nas državno financiranje civilnih združenj bolj izjema kot pravilo, bi morali uradi in oblastne institucije imeti jasne in javno dostopne kriterije pri odločanju o dedelitvi ali zavrnitvi proračunskega denarja. To velja tudi za področje delovanja SSK.

V pripravah na občni zbor v naslednjem letu (tj. leto 2000, op. ur. AD) bo potrebno še posebej razmisliti o virih našega financiranja. Kolikor bo v okviru prenovljene statuta dana možnost za vključitev nekaterih pridobitvenih dejavnosti, bomo morali po naših konferencah po svetu, skupaj s Slovensko konferenco, ki je že naredila nekaj začetnih korakov v to smer, začeti z zbiranjem uresničljivih idej za izpeljavo teh finančnih možnosti.

Dr. Jože Bernik

Predsednik, Svetovnega slovenskega kongresa
Glasiło, 4/1999, letnik IV

V SSK je včlanjen tudi Ameriški slovenski kongres/American Slovene Congress, predsednik je dr. Silvester Lango iz New Yorka. V Kanadi je to Kanadski slovenski kongres/Canadian Slovenian Congress, predsednik je dr. France Habjan. Kanadski slovenski kongres bo imel letni občni zbor v soboto, 1. aprila, pop. ob 5h, v dvorani župnije Brezmadežne na 739 Browns Line v Torontu, slavnostni govornik bo dr. Franče Arhar, guverner Banke Slovenije.

Ur. AD

Lojze Galič preminul

LOJZE GALIČ ob 90. rojstnem dnevu

Obveščeni smo, da je preteklo soboto, 30. januarja, v Milwaukeeju v 92. letu starosti preminul bivši večletni dopisnik *Ameriške Domovine* Lojze Galič. Ljubljčan po rodu – rodil se je 4. decembra 1908 – je Lojze Galič po 2. svetovni vojni Slovenijo zapustil in po nekajletnem bivanju v begunskih taboriščih se je prišel v ZDA ter postal ponosen ameriški državljan. Naselil se je v Milwaukeeju. Našel je tam svojo življenjsko partnerico Frances, ki je pa preminula 25. februarja 1994. Kmalu je postal aktiven pri milwauškem Slovenskem kulturnem društvu Triglav, pri katerem je bil tajnik, igravec in režiser, pred leti je bil slovenski napovedovalec pri Ivančičevi ameriško-slovenski radijski oddaji na postaji WMIL. Bil je dalj časa tajnik Jugoslovanskega Sokolskega društva "Bratstvo". In, kot se gotovo spominjali naši dolgoletni bralci, postal je redni dopisnik tega lista. Ponovil bi besede, ki sem jih zapisal ob poročilu Lojzetovega 90. rojstnega dne: "...izkazal se je tudi z vedno prijaznimi besedami ob vsakem poslanem članku ter bil z ženo Frances prijeten gostitelj ob mojem obisku Milwaukeeja pred že tolikimi leti".

Ur. AD

Tinka Cvajnar Vombergar

Euclid, Ohio

Dvojna krivica

Ta članek je izšel v nedavni številke reviji *Nova Zaveza marca lani v Ljubljani*, v rubriki "Življenje in spomini ljudi, ki so bili pregnani v izseljenstvo", posredujemo ga še našim bralcem.

Ur. AD

Doma sem iz Preske pri Medvodah. Moje ime je Tinka Cvajnar, poročena Vombergar, po domače Kosova.

Doma smo imeli največjo kmetijo v Preski. Poleg tega pa še eno hišo za štiri družine, sodobno, ki jo je moj ata Alojzij Cvajnar-Kos dal zgraditi malo pred vojno. Naše hiše in drugo posestvo – gozdovi, njive in travniki so bili najlepši in z vso ljubeznijo oskrbovani.

Moj ata in mama sta bila zelo delavna in dobra gospodarja, tako da smo srečno in veselo živeli vse do začetka druge svetovne vojne. Moli in delaj je bilo naše geslo. Tudi otroke Lojzko, Ivana, Slavko in mene so pošteno in skrbno vzgojili. Prišla pa je vojna in z njo vse bridkosti, skrbi in žalost.

V začetku leta 1942, ko se je pojavila OF, je moj

ata podpiral partizane, ker smo mislili, da se bojujejo resnično za narod. Kmalu pa je spoznal, da je OF samo krinka. Ko so začeli pobijati naše poštene in zavedne ljudi, jim nismo mogli več verjeti.

Od takrat naprej smo postali tarča zanje. Začeli so nam krasti živino, prašiče in živež ter obleko in denar, tako da smo večkrat ostali brez vsega in so nam morali priskočiti na pomoč sosede. Toliko strahu sem preživela, da mi še danes škoduje.

Tudi ob koncu vojne nisimo mislili bežati, pa so domobranci našli v nekem bunkerju spisek ljudi za likvidacijo. Za nas, Cvajnarjevo družino, je pisalo, da moramo biti likvidirani vsi do zadnjega člana. To nam je dalo misliti in tako smo se odločili za dolgo pot v neznano begunstvo. Odločitev so vzpodbujale tudi reke beguncev iz Dolenjske in Ljubljane, ki so šle tudi skozi našo vas.

Pri nas so se ustavili neki ljudje iz Ljubljane in so prepričali ata, da se je podal s težkim srcem z vso družino na pot. Neki

gospod je dejal, da partizani po Dolenjskem pobijajo vse od kraja, kdor je bil proti njim in je ostal doma, tudi otroke. Mama pa so rekli: "Če je tako, nam zdaj nič drugega ne kaže, kot da gremo tudi mi." In šli smo. Menili smo, da ti gospodje iz Ljubljane že vedo, kaj je prav, ko se ukvarjajo s politikom.

Zaplenjeno in razgrabljeno premoženje

Po vojni je nova oblast vse podržavila in naša imovina je bila izpostavljena samo še izkoriščanju in uničevanju. Tako smo izgubili vse, kar so naši predniki in moj ata s trudom in znojem s časom spravili skupaj.

Poleg tega smo doživeli še eno tragedijo. Ubili so nam edinega sina oziroma brata Ivana, ki je bil zelo kratek čas pri domobrancih v Škofji Loki. Revež ni hotel v nemško vojsko in se je devet mesecev skrival na podstrešju, kjer je imel skrivališče skrbno zamaskirano. Pred tem so ga partizani vabili v svoje vrste, pa mu je ata rekel: "Ivan, tja pa že ne boš hodil, da boš nedolžne ljudi pobijal in kradel."

Ivan pa se je po nekem času naveličal čepeti na podstrešju in živeti v večnem strahu. Ko se je nekega dne pri naši hiši ustavila domobranska patrolja, jih je Ivan v svojem skrivališču slišal in se odločil. Prišel je po stopnicah v vežo in dejal: "Fantje, jaz sem tukaj in grem z vami." Tako je bil Ivan dobre pol leta domobranec.

Po vojni so ga Angleži vrnili in poslan je bil v Škofjo Loko. Tam je bil nekaj dni zaprt v gradu brez hrane in žejen, ker mu partizani še vode niso pustili piti. Ubili so ga z nekaterimi drugimi domobranci v gozdu nad Škofjo Loko. Danes je tam oskrbovano grobišče in sorodniki jim prižigajo lučke. Ubili so ga iz same hudobije, laži in hinavščine.

Ivan je bil zelo dobrega srca. Vsak človek se mu je smilil. Večkrat je skrivaj vzel doma kruh, ga skrtil za predpasnik in nesel tistim, ki ga doma dosti niso imeli. In prav tisti, ki jim je nosil kruh in druge dobrote, so ga potem kot vrnjene domobrancia najbolj mučili in končno je od njih dobil še strel v tilnik.

Sosed Ivan Bizant je bil partizan. Naš Ivan se je nekoč v boju s partizani srečal z njim. Po naključju mu je "prišel na strel". Z velikim zadovoljstvom nam je povedal, da je povesel puško in ni streljal nanj.

Grenki spomini na dom

Drugi smo zdaj že več kot 50 let razsejani po svetu. Doma še nisem bila

(dalje na str. 11)

Izpod zvona sv. Marije Vnebovzete

CLEVELAND, O. - Toliko lepih ur smo preživeli pod našim zvonom, da je prav, da to tudi povemo.

Kot da je čutil Nebeški Oče, da si želimo belo pregrinjalo za ta veliki božični praznik, nam je nasul snega dva dni pred svetim dnevom, kar smo veselo pozdravili. Sveti večer je! V veselem pričakovanju smo hiteli proti cerkvi.

V cerkvi je bilo temno, le okrog jaslic in na božičnih drevesih so gorele male lučke, ki ne dajejo dosti svetlobe. Pevci so prepevali božične pesmi, in ko so začeli peti *Sveta noč*, so prišli ministrantje iz zakristije. Mala deklica, iz Slovenske šole, je kot angelček nesla malega Jezusa v spremstvu dveh dečkov – angelčkov s svečkami, in g. župnik. G. župnik je položil Jezuščka v jasli in blagoslovil jaslice. Zagorele so vse luči, res slovesno, v zvoniku pa so potrkalivali. Kako lepa je bila ta božična noč!

Od starega leta smo se lepo poslovili in vsak po svoje je vstopil v Novo leto 2000. Bog nam daj milosti, da bomo prav preživeli to leto!

Na prvo januarско nedeljo je imelo Oltarno društvo sv. mašo v zahvalo in za blagoslov v Novem letu. Popoldne, po uri molitve, litanijah ter blagoslovu, je bil sestanek združen z občnim zborom v šolski dvorani. Ostal je stari odbor še za to leto, kar so vse navzoče z veseljem sprejele. Poznalo se je, da je več članic bolnih, ko ni bila prav lepa udeležba. G. župnik nam je dal korajžo, saj delamo za blagor bližnjega pod Marijinim varstvom.

Kljub vsem dogodivščinam, smo že v drugem

mesecu in to nedeljo bomo zopet prosile varstva in zdravja vsem bolnikom. Ne pozabite, drage sestre, da bodo popoldne molitve pred Najsvetejšim, nato pa blagoslov, potem še kratek sestanek v šolski sobi za sestanke.

To soboto (5. feb.) bomo pa zopet delale krofe in ste vsi, ki berete te vrstice, lepo povabljeni, da se pridružite stalnim odjemalcem tega dobrega peciva. Pridite in kupite, to seveda v dopoldanskem času. Prav lep pozdrav vsem!

Lavriševa

Dvojna krivica

(nadaljevanje s str. 10)

od leta 1945, ko smo zapustili svoj dom. Ne morem iti. Imam preveč grenkih spominov in žalosti.

Zdaj živim v Ameriki in se imam še kar dobro. Z možem imava tri otroke – dve hčerki dvojčici in sina. Konec avgusta lani (tj. leto 1998) je moj sin hotel videti deželo svojih staršev in sorodnikov. Zelo je bil navdušen nad lepoto Slovenije, ki jo je prvič videl v družbi svoje žene Dane. Z video kamero je posnel vse "naše hiše" in gozdove ter drugo zemljo.

Nisem mogla verjeti, da sta naši hiši tako zapuščeni. Nekoč sta bili eni najlepših v Preski. Danes pa sta tako uničeni, da sem samo jokala. V hišah živijo zdaj drugi ljudje. Veliko naše zemlje je že pozidane, gozdovi posekani, samo grmovje in drobna drevesa rastejo. V gozdu skoraj ni drevesa primerne debelosti. Moj ata je skrbno varoval svoje gozdove in je imel najdebelejše smreke v njih. Če je potreboval les, ga je raje kupil drugje, samo da

ni v svojem sekal. Danes pa je v našem gozdu veliko odlagališče odpadkov, kjer je polno muh in drugega mrčesa. To pač ne dela časti občini Medvode in okolju.

Vrnite nam ukradeno

Na pristojnem mestu smo pravočasno vložili prošnjo za vrnitev ukradenega premoženja, vendar se do zdaj še ni nič premaknilo z mrtve točke. Kakor slišim, so nekateri dobili vsaj nekaj vrnjenega, za nas pa nočejo niti slišati ali pa nas odpravijo s praznimi obljubami. Videti je, kot da čakajo, da bomo vsi pomrli. Vendar imamo še svoje otroke in ti bodo zahtevali, da dobijo vse vrnjeno. Nekoč se bo to uresničilo. Vsaka krivica se maščuje že sama po sebi. Božji mlini meljejo počasi, a zanesljivo.

Moja družina ni storila nikomur nobene krivice, le veliko dobrega. Poebno moja pokojna mama. Ko je mama pred leti obiskala svojo rodno vas in je videla vse razdejanje, je čez eno leto od žalosti umrla v ZDA. Prav tako moj ata. Toliko se je mučil in garal vse življenje, sedanje stanje pa ga je spravilo v prezgodnji grob. Če je moja družina storila kakšnemu človeku krivico, naj mi piše na moj naslov.

Kot ameriška državljanica bom še naprej uveljavljala vrnitev svojega premoženja, tudi na pristojnem uradu ameriške vlade. Do zdaj so še vsakomur odgovorili in se zavzeli za njegove pravice.

Pozdrav vsem, ki se nas še spominjajo.

Z AMERISKO DOMOVINO
STE VEDNO NA TEKOČEM

V BLAG SPOMIN

7. obletnice smrti naše drage mame, stare mame in prastare mame

Jožefa Štepec

ki je umrla 6. februarja 1993.

*V miru božjem zdaj počivaj,
draga, nepozabna nam;
v nebesih rajsko srečo uživaj
do snidenja na vekomaj.*

Žalujoči:

Tone, sin, z družino
Pepca, Mara, Vida in Ani,
hčere, z družinami
in ostalo sorodstvo v ZDA,
Kanadi in Sloveniji.

Cleveland, Ohio, 3. febr. 2000.

Kristalni kelih iz Rogaške za Janeza Pavla II.

Rim – Papež Janez Pavel II. je bil nad vse vesel kristalnega kelih iz Rogaške, ki so mu ga v sredo dopoldne na avdijenci v vatikanski dvorani Pavla VI. izročili v spomin na njegov drugi obisk v Sloveniji in razglasitev škofa Antona Martina Slomška za blaženega. Kelih z gravirano podobo blaženega Slomška so izdelali v poslovni enoti Rogaške Crystala v Kozjem, pri delu pa je sodelovalo več kot trideset največjih slovenskih strokovnjakov. Poleg generalnega direktorja Rogaške Davorina Škrinjariča in obeh oblikovalcev, Francija Černelca in Jožefa Božička, je bila na avdijenci pri papežu Wojtyli tudi Marija Ribič, ki je zastopala odbor za pripravo papeževskega obiska pri slovenski vladi. Navzoč je bil tudi slovenski veleposlanik pri Svetem sedežu dr. Karl Bonutti, ki mu gre zasluga za zamisel o spominskem kelihu. T. H.

Preslikano v celoti iz DELA, 20 januarja 2000

Krekova banka uresničila načrte

Maribor (Delo fax, 27. jan.) – Krekova banka je v preteklem letu uresničila svoje načrte, tudi letos pa ostaja zvesta svoji dolgoročni strategiji, kar pomeni, da bo ostala samostojna, srednje velika, vseslovenska, univerzalna in uspešna banka, je med drugim povedal predsednik uprave mag. Aleš Žajdela na včerajšnjem ponovoletnem srečanju s poslovnimi partnerji v Mariboru.

Lani je banka povečala nominalni obseg poslovanja za 7,2 milijarde tolarjev, kar je za 14 odstotkov. Bilančna vsota banke je konec leta preseгла 58 milijard tolarjev. V Krekovi banki so imeli lani za 15 odstotkov več tolarških in za 17 odstotkov več deviznih vlog nebančnega sektorja, pravne osebe pa so povečale svoje vloge za 18 odstotkov. Lani so dodelili za 17 odstotkov več posojil prebivalstvu.

Po besedah Žajdele je banka lani izdala za 65 odstotkov več tolarških ter deviznih poroštev in akreditivov: za 10,8 milijarde jih je bilo. Obseg poslovanja s tujino so povečali za polovico in je presegel vrednost 39 milijard tolarjev. S svojimi štirinajstimi poslovalnicami (lani so jo odprli še na Ptuj) so zdaj prisotni po vsej Sloveniji. Imajo 208 zaposlenih, lani pa so občutno znižali tudi delež operativnih stroškov, ki znašajo zdaj 3,2 odstotka povprečne aktive.

"Zadovoljni smo tudi z doseženim skupnim dobičkom, ki znaša po nerevidiranih podatkih 541 milijonov tolarjev. To smo dosegli kljub temu, da smo popravili vrednosti in rezervacije v večjem obsegu kot leto poprej. Posebne rezervacije za bilančno aktivo smo povečali s 3,6 odstotka bruto aktive na 5,4 odstotka, kar v skupnem znesku pomeni povečanje z 1,4 milijarde tolarjev, to pa je za 74 odstotkov več kot v letu 1998," je še dejal Žajdela.

Majda Struc

V BLAG SPOMIN

KAREL IN JULIJANA PETEK

1894 - 1960

1907 - 1998

POČIVAJTA V MIRU
IN VEČNA LUČ NAJ VAMA SVETI

ŽALUJOČI:

Joži Meglič, Lenka Mišmaš in Franc
hčerki in sin z družinami

V NEPOZABEN SPOMIN FRANC IN ANA KAMIN

10. OBLETNICA

umrl 10. jan. 1990

33. OBLETNICA

umrla 14. jan. 1967

*Gospod, daruj jim mir,
naj večna luč jim sveti;
ker si dobrote vir,
uživajo raj naj sveti.*

Žalujoči:

Sin — Ivan z družino, New York
Hčerke — Ani (sestra Bernardka)
Marija, Jožefa z družinami (Cleveland, O.)
In ostalo sorodstvo v Clevelandu, Sloveniji
ter Urugvaju.

Boj za izseljensko pogačo

Ljubljana – "Z olajšanjem lahko končno sporočim, da smo oddajo rešili. Pogajanja in iskanje možnosti za preživetje so bila prav zdaj, ko smo obhajali 12-letnico programa, dolga in izčrpavajoča," sporoča po elektronski pošti Mirko Vasle v imenu sodelavcev slovenske radijske oddaje v Buenos Airesu v Argentini. Zadovoljen, da je peščici prostovoljnih sodelavcev uspelo znova zagotoviti možnosti za ohranjanje slovenske identitete nekje "na koncu sveta" ...

Nezavidljive finančne težave pestijo urednico časopisa *Glas Slovenije* iz Sydneya Stanko Gregorič. S komaj verjetno vztrajnostjo pripravlja pester in aktualen štirinajstdnevnik v slovensščini, ki ga je – skupaj z obilico drugih pomembnih informacij – mogoče najti tudi na spletni strani Stičišče avstralskih Slovencev.

Organizator, oblikovalec in založnik teh strani Florjan Auser pa se je letos lotil še obsežnega televizijskega projekta Snowy Mountains Scheme o Slovincih, ki so pomagali graditi avstralski gigantski energetski sistem, in priprave rednih tedenskih televizijskih oddaj v slovensščini.

V podobnem, to je zagatnem finančnem položaju iščejo možnosti za preživetje še druge revije, časopisi ali oddaje, pa ne le daleč čez lužo ali v sosednjih državah.

Pred kratkim je na pragu 50-letnice pomenljivo, s fotografijo sončnega mrka na naslovnici, napovedal svoj konec *Slovenski izseljenski koledar*. Enaka usoda naj bi čakala še dve preostali, sicer uveljavljeni

publikaciji, četrletno revijo *Slovenija* v angleščini in mesečnik *Rodna gruda*, kajti, smo slišali za nameček vsemu temu, tudi Slovenska izseljenska matica (SIM) je tik pred "finančnim zlomom".

Vendar v tem primeru ne gre za brezup zaradi siceršnjega pomanjkanja denarja za to področje. Stvari so se tako zapletle, da bo SIM, kot so napovedali, tožila Mihaelo Logar, državno sekretarko Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, "ker na omenjenem uradu zavestno in brez razlogov ne izpolnjujejo pogodbo o financiranju SIM".

Urad jim namreč še pred koncem leta ni nakazal mesečnih prispevkov od septembra dalje, čeprav na SIM zagotavljajo, da v celoti izpolnjujejo pogodbene obveznosti. Nakopičen primanjkljaj jim vse bolj onemogoča delovanje.

Poleg tega pa Slovenska izseljenska matica, enako kot Svetovni slovenski kongres in Društvo Slovenija v svetu, v proračunu znova nima samostojne postavke, ki naj bi bila trdnjše jamstvo za delovni okvir 2000, kot "skupna vreča", iz katere po presoji deli denar omenjeni vladni urad, z "domicilom" na zunanem ministrstvu. Pri tem je treba vedeti, da gre za različne vire, ki so namenjeni plačam, in druge za kulturne in ostale programe.

V zvezi z denarjem, ki naj bi ga bili deležni iz proračuna, je vodstvo SIM skupaj s SSK in Društvom Slovenija v svetu podpisalo predlog k omenjenemu dokumentu, s katerim naj bi z izrecnim zagotovilom državne sekretarke, odgovorne za Slovence v zamejstvu in po svetu, vsaka zase za-

gotovili samostojne postavke, pri čemer bi na SIM prejeli za 23 odstotkov manj denarja, SSK za 46 odstotkov več in Društvo Slovenija v svetu za 35 odstotkov več.

Znane so neskončne polemike o tem, da sta ob SIM preostali dve organizaciji v podrejenem položaju, in ni skrivnost, da med njimi ni bilo simpatij. Navsezadnje je marsikatera pobuda nastala zato, da bi "svoji lahko nagovarjali svoje po svoje". Vendar je zanimivo, da so se v tem primeru vse tri enotno potegovale za samostojne proračunske postavke.

Kako se bo stvar razpletla, bodo pokazale parlamentarne razprave. Že nekaj let se zgodba ponavlja tako, da si omenjene institucije z amandmaji le izborijo samostojne proračunske postavke. Vendar bo vedno težje krpanje nečesa, kar že dolgo terja tehtnejši premislek.

Nihče ne dvomi, da je sodelovanje s Slovenci po svetu ne le pomembno, ampak nujno. Tako imamo pravcato gnečo najraznovrstnejših institucij, od civilnih društev in združenj, vladnega urada, parlamentarnih komisij ali odborov do znanstvenoraziskovalnih ustanov. Nimamo pa ustrezne zakonodaje, ne kriterijev in meril za ocenjevanje predlogov in dejavnosti organizacij, ki "gojijo stike" s Slovenci po svetu.

Seveda ni narobe, da vsak, ki "navezuje stike, pomaga ohranjati slovensko identiteto", kakor ve in zna, išče svoj prostor pod soncem. Vse "v imenu demokracije".

Toda ali v tem "gozdu" sploh še zaznavamo "drevesa"? Predvsem pa, je komu mar, zakaj postajajo Slovenci po svetu, ki jim redko kdo resnično prisluhne, vse bolj nezadovoljni, naveličani tega, da se spomnimo nanje takrat, ko jih potrebujemo, in manj ob vsem drugem, kar je zanje v njihovem okolju življenjsko pomembno?

Delo, 27. dec. 1999

BRALCI

AMERIŠKE DOMOVINE!
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

MALI OGLASI

VARSTVO OTROK

Iščemo osebo, po možnosti slovensko govorečo, ki ne kadi in bi bila pripravljena paziti 3 majhne otroke na našem domu dva dneva in pol na teden. Če ste zainteresirani, prosimo pokličite na tel. št. 216-691-1945, in pustite sporočilo.

Cerkev in dolina miru

Ljubljana – Tema prvega letošnjega klubskega večera na sedežu društva novinarjev je bila odnos med Cerkvijo in mediji, gost dr. Ivan Štuhec, uvodničarka Ranka Ivelja z ljubljanskega *Dnevnika*, pogovor je povezovala Sonja Merljak z *Dela*.

Ranka Ivelja je na primeru komentarja iz *Družine* o znanih dogodkih glede sklepanja prvega mednarodnega sporazuma med Slovenijo in Svetim sedežem utemeljila mnenje, da tudi cerkvena stran včasih reagira tko, kot ponavadi očita drugim: torej z diskreditacijo, v konkretnem primeru vodje katedre za mednarodno pravo Boruta Bohteta ali bivšega ustavnega sodnika Matevža Krivica.

V odgovoru je Ivan Štuhec med drugim povedal, da je v aktualni zgodbi o besedilu sporazuma pogršel "drugi glas". Po njegovem bi bilo korektno vprašati še druge strokovnjake, za katere je bilo znano, da imajo drugačno mnenje o besedilu in o samem sporazumu, medtem ko se je v prvih desetih dneh medijske obravnave sporazuma bolj ali manj slišal le en glas.

Štuhec je med drugim povedal, da je do objave izjave dr. Lovra Šturma na nacionalni televiziji prišlo šele po posredovanju dr. Antona Stresa, potem ko je posnetek na televiziji čakal štiri dni.

Zadrege novinarjev pri iskanju sogovornikov v Cerkvi ali zunaj nje je Štuhec deloma pripisal tudi objektivnim razlogom, v prvi vrsti pomanjkanju kompetentnih ljudi s tega področja. Ker slovensko pravo ne izobražuje tudi o tem, je v Sloveniji malo mednarodnih pravnikov in takih, ki razumejo, kaj je Sveti sedež, kakšni so njegovi odnosi v mednarodnem pravu, kaj pomeni sklepanje sporazumov z njim in podobno. Tako so se morali v zadnjih desetih letih pravniki

po Štuhec "silom prilike" učiti o tem področju.

Sicer pa tudi s tem, kar ima Cerkev, Štuhec ni povsem zadovoljen. Slovenska škofovska konferenca je stara deset let, njen tiskovni urad šele nekaj let in po Štuhec Cerkev marsičesa še nima in marsikaj bo še morala postopoma profesionalizirati.

Po Štuhec pa stvar vendarle ni "zelo dramatična". Po njegovih besedah v zadnjih mesecih ni "apriornih napadov na Cerkev kar tako", zato ni razlogov, da bi lahko govorili o "frontah" med Cerkvijo in mediji.

Od nekaterih ocen pa Cerkev ne bo odstopila. Tako se Cerkev ne strinja s šolsko zakonodajo, saj je prepoved konfesionalnih dejavnosti v šolah po Štuhec proti vsem mednarodnim pravilom in tega nikjer drugje ni mogoče najti. Cerkev že leta govori, da se ne strinja s šolsko zakonodajo – ugovor zoper 72. člen zakona po Štuhec že dve leti čaka na ustavnem sodišču – in če bo treba, bo to govorila še desetletja.

Po Štuhec gre za interno slovensko problematiko: na področju šolstva pač ni nacionalnega konsenza in dokler bo neka politična skupina lahko diktirala svojo ideologijo v šolskem sistemu, ga po njegovem tudi ne bo.

Glede burnega odziva, ki ga je v predvidenem sporazumu med Slovenijo in Svetim sedežem doživel t.i. šolski člen, je Štuhec zagotovil, da se Sveti sedež še nikoli ni vmešal v reformulacijo interne zakonodaje kakšne države.

Naslednjo večjo temo po sporazumu je odprl dr. Andrej Berden s tezo, da si RKC hoče izboriti privilegiran status. Pri dokazovanju je poleg ostalega (po njegovem mnenju denimo prevelika zastopanost RKC v medijih, še posebej pa to velja za posebne oddaje

(dalje na str. 14)

V NEPOZABEN SPOMIN

Anton in Antonia Novak

10. OBLETNICA

30. OBLETNICA

Umrla 3. februarja 1990.

Umrl 15. novembra 1970.

*Večna luč naj njima sveti;
naj počivata v miru.*

Žalujoči:

Hčerki: Mary Petric
Olga Campbell, z družinama
vnuki in pravnuki ter ostalo sorodstvo.

LETNA SEJA LASTNIKOV CERTIFIKATOV

Slovenski društveni dom
20713 Recher Avenue
Euclid, Ohio 44119

V nedeljo, 13. februarja 2000, ob 2. popoldne

Vljudno vabimo vse lastnike certifikatov in
društvene zastopnike, da se te važne seje
zagotovo udeležite.

Na tej seji se bo volilo o spremembah
v predpisih.

THE BOARD OF DIRECTORS

PAUL BORŠTNIK

Perry, Ohio

Rehabilitacija Draže Mihajlovića

V splošnem ozračju, ki je nastopilo v Sloveniji po njeni osamosvojitvi, je bilo poleg zmede in negotovosti mogoče nedvoumno zaznati samo eno: vse, kar je bilo "srbsko", je bilo naenkrat zavrženo, kritizirano, obsojano ali vsaj prezrto.

Tudi naslednja leta, ko so se stvari vsaj delno razčistile, niso prinesla kakšne bistvene spremembe v tem osnovnem odnosu Slovencev do bratov z one strani Drine. Zato ne presenetljivo, da je v to razpoloženje, kot strela z jasnega, udarila najnovejša knjiga, ki obravnava medvojna dogajanja v Sloveniji in Jugoslaviji in ki pravzaprav do kraja rehabilitira samega nosilca ideje, ki je za Slovence že v njegovem času in kasneje predstavljala vse, kar naj bi bilo srbstvo: Dražo Mihajlovića.

Knjigo je napisal dr. Aleksander Bajt, prominenten član današnje slovenske in ljubljanske družbe, poznan ekonom in pravnik, direktor Ekonomskega inštituta na ljubljanski Pravni fakulteti. Šok je bil popoln in knjiga je bila takoj razprodana, čeprav obsega 1345 strani in nikakor ni lahko branje.

Še težji je pravzaprav prikaz te knjige in naslednji sestavek je samo skromen poizkus v tej smeri. Gre namreč v resnici za dve knjigi: v eni opisuje Bajt osebna doživljanja in razmišljanja v vojnem času, v drugi pa navaja podatke in ugotovitve, do katerih

se je prikopal med preučevanjem domače in tuje dokumentacije o medvojnih dogajanjih in posebej o konfrontaciji med Dražo Mihajlovićem, nosilcem takratne politike kraljeve jugoslovanske vlade in komunistične partije, revolucionarno udarno silo, ki je brezobzirno strla ne le tisto politiko, temveč tudi Mihajlovića samega.

V luči te popolne zmage komunistične partije v letu 1945 izzveni Bajtova osnovna ugotovitev, da je "komunistična partija (med 2. svetovno vojno) nad slovenskim narodom (in ostalimi južno - slovanskimi narodi) zagrešila najstrašnejši zločin, ki si ga je mogoče zamisliti", kot tromba jerihonska, ki je zrušila celoten konstrukt komunističnega medvojnega "herojstva".

Dr. Aleksander Bajt, nekdanji Sandi ali Saša Bajt, ljubljanski študent, katerega se nekateri spominjamo od "skavtov", drugi morda z univerze, se je v vrtincu vojnega dogajanja takoj zavedel osnovnega spoznanja, da moramo kot narod vztrajati na vrednotah, ki so nam bile izročene, ne pa se oprijemati revolucionarnih, prekucuskih idej, ki jih je veter zanesel med nas iz tujine.

Za razliko od ostalih pa je tudi kmalu spoznal, da so razmere, ki so nastale s tujo okupacijo Slovenije, naklonjene prav tistim prekucuskim idejam in da je učinkovit odpor mogoč samo v naslanjanju na sile, ki so slovenskim narodim interesom pravzaprav dedno nenaklonjene odnosno - sovražne.

Spet v nasprotju z drugimi je Bajt v tej dilemi našel svojo pot, ki se mu je zdela edino logična: da se prebije do zaveznikov, ki so takrat že stali na italijanskih tleh, in tam po svoje prispeva k odrešenju Slovenije in Jugoslavije.

Zato je po kapitulaciji Italije, konec septembra 1943, zapustil Ljubljano ter se podal na italijanski jug z namenom, da prekorači fronto in se pridruži Anglo-Američanom. To mu seveda ni uspelo, ker so bili Nemci takrat še premočni in so povsem obvladovali frontno zaledje.

Uspelo pa mu jih je preslepiti o svojih namerah in dovolili so mu, da se vrne najprej v Rim in kasneje v Ljubljano, to spomladi leta 1944, kamor je prišel tik pred tisto zadnjo mobilizacijo, ko so se letniki 23, 24 in 25 morali odločiti, ali za nemško delavsko or-

Likovna kolonija za slovenske umetnike po svetu

Ljubljana - Slovenska izseljenska matica v okviru "Srečanja v moji deželi 2000" tudi letos organizira likovno kolonijo za slovenske likovne umetnike po svetu. Kolonija, ki bo potekala pod mentorstvom prof. dr. Anke Krašne s Pedagoške fakultete v Mariboru, bo trajala od 21. junija do 1. julija 1999 v Mariboru. So-organizator kolonije je Mariborska sekcija Slovenske izseljenske matice.

V kolonijo bo sprejetih do 10 slikarjev (prednost imajo tisti, ki sodelujejo prvič). SIM in Mariborska sekcija bosta poskrbeli za bivanje in slikarski material. Stroške potovanja do Maribora krijejo udeleženci sami. Umetniki po dve ustvarjeni deli puste organizatorjema, ki poskrbita za razstavo v koloniji ustvarjenih del.

Kandidati za udeležbo v koloniji naj izpolnijo prijavnico in jo do 15. aprila 2000 pošljejo na naslov Slovenske izseljenske matice, Cankarjeva 1, 1000 Ljubljana (faks: 011-386-61-125-16-73, E-mail: sim@siol.net). Vsi prijavljeni umetniki bodo prejeli odgovor do 15. maja 2000.

Prijavi priložite najmanj pet fotografij ali diapozitivov vaših del ter kratko biografijo.

■ ■ ■

Prijavnica:

Podpisani(a): _____

se prijavljam na Likovno kolonijo, ki bo v Mariboru od 21. junija do 1. julija 2000. Izjavljam, da se strinjam z navedenimi pogoji in prosim, da me o sprejemu v kolonijo obvestite na naslov:

_____

Tel. & fax: _____

Podpis: _____

ganizacijo "Todt", ali za domobrance.

Ker mu ne eno ne drugo ni odgovarjalo, se je spet odločil za "svojo" možnost - prostovoljno delo v Nemčiji, kamor so tik pred tem odpeljali tudi njegovo dekle. V Nemčiji sta se res spet našla in nekaj časa skupno tavalala po razbiti Evropi. Potem sta spet izgubila stik in Bajt se je preko Poljske, Madžarske in Vojvodine pojavil v takrat že osvobojenem Beogradu. Od tam se je vrnil v Ljubljano kot - pevec v Beogradu ustanovljenega "Partizanskega pevskega zbora Srečko Kosovel".

To bi bil kratek opis njegovega beganja po Evropi, ki predstavlja en del njegovih spominov. Opis se bere domala kot Karl Mayeve dogodivščine, posebej še, ker je Bajt po vojni očitno obiskal vse kraje v južni Italiji, kjer se je potikal in skrival pred Nemci, dostikrat celo s pomočjo naklonjenih Italijanov.

Vendar je to samo okvir za zgoščeno notranjo pripoved, se pravi za tkim. "Bermanov dosje", v katerem je podana vsa tragična zgodba dvojnega propada kraljeve Jugoslavije, tistega leta 1941 in drugega na pomlad leta 1945. Ta del zaokroža dr. Bajt z ugotovitvijo, da je bil Draža Mihajlović borec proti okupatorju, Tito pa boljševiski zločinec.

Ko se je Sandi Bajt ob koncu vojne pojavil v Ljubljani v partizanski uniformi, so "vodilni" ljudje ljubljanske OZNE in partije takoj

ugotovili, da z njim "ni vse v redu", vendar mu niso vedeli kaj očitati, posebej še, ker je v svoji zgodbi navajal, kako se je v zadnjih mesecih vojne na Poljskem srečaval s poljskimi partizani, pa tudi z rdečearmejci, in vsi so mu tudi pomagali, da se je slednjič le vrnil v domovino.

Bajt pa z velikim zadovoljenjem ugotavlja, da OZNA, ki je bila takrat za vse praktične namene "vsevedna", ni nikdar odkrila njegove "Bermanove" identitete, ki bi ga leta 1945, pa tudi še mnogo kasneje, v Ljubljani, kljub partizanski uniformi, nedvomno pokopala.

Ko je namreč zabredel v nemške mreže za fronto v južni Italiji in se je izkopal iz njih z zlagano zgodbo o študentu, ki se je vračal iz Neaplja in nekako "zašel", se je v še zasedenem Rimu, s posredovanjem p. Prešerna, seznanil s krogom nekdanjega poveljnika slovenske Mihajlovićeve ilegale, majorja Novaka, in celo sodeloval v tem krogu, dokler se ni odločil, da se vrne v Ljubljano. V času sodelovanja z Novakom se je gibal pod imenom "Berman" in odtod tudi

naslov knjige "Bermanov dosje".

Da dr. Bajt piše daljšo knjigo v Ljubljani v zadnjih letih ni bila skrivnost. Toda vsi so bili prepričani, da piše nekakšno analizo slovenskega gospodarstva obenem z napotki za prihodnost, zlasti potem, ko je Slovenija krenila po samostojni poti. Nobenega suma tudi ni vzbudilo dejstvo, ki se zdi očitno, namreč, da je Bajt nekoč po vojni še enkrat obiskal vse kraje v Italiji, kjer se je klatil leta 1943, ker si je sicer nemogoče zamisliti skoraj filmsko podrobne opise pokrajine južno od Neaplja, se pravi zaledja fronte leta 1943.

Poleg teh osebnih opazovanj, mu je povojni položaj na ljubljanski univerzi omogočal dostop do britanskih arhivov, že po osamosvojitvi pa tudi do beograjskih, kjer je našel bogato dokumentacijo, ki osvetljuje medvojna dogajanja in komunistično revolucijo na Balkanu.

Takorekoč mimogrede za piše Bajt tudi svojo tretjo ugotovitev, da je bil partizanski tkim. "narodno osvobodilni boj" nepotreben, ker bi bila Jugoslavija os-

(dalje na str. 14)

V BLAG SPOMIN

NAŠE LJUBLJENE SESTRE
IN TETE,
NIKOLI POZABLJENE

Micke (Mary) Ivec

ob sedmi obletnici smrti

Umrla je 3. februarja 1993

Srčno ljubljena nam Micka, šla prezgodaj si od nas. Dobra, skrbna si nam bila, kako brez Tebe je dolg čas. Spomin na Te je naš zaklad, saj vsak od nas Te imel je rad.

Žalujoči ostali:

Angela Hutar — sestra
Nečaki in nečakinje v Ameriki
in Sloveniji,
ter ostalo sorodstvo.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

p. dr. Vendelin Špendov

Lemont, III.

LEMONTSKI ODMEVI

Dva Marijina praznika imamo v februarju: prvi je svečnica, ki se sicer v bogoslužju imenuje praznik Gospodovega darovanja, v tradiciji pa je Marijin praznik, ker so v preteklosti ta praznik imenovali Marijino očiščenje. Marija je po tedanji judovski postavi štirideseti dan po Jezusovem rojstvu prišla k "očiščenju".

Evangelij nam pove, da je takrat starček Simeon vzel Jezusa v roke in napovedal, da je "Luč v razsvetljenje vseh narodov". Na te besede se naslanja obred blagoslavljanja sveč. Kakor prižgana sveča presveti temo, tako naj tudi luč Svetega Duha, nevidni ogenj, presveti in razsvetljuje naša srca. Blagoslovljeno svečo prižigamo ob raznih domačih praznikih, ob bolniku, ko prejema sv. obhajilo. Tudi pri umirajočih naj bi gorela blagoslovljena sveča.

Drugi Marijin praznik meseca je 11. februarja, ko obhajamo spomin Marijinega prikazovanja v Lurdu Bernardki Soubirous od 11. februarja do 16. julija 1858. Tudi pri lemontski lurški vočlini se mnogi radi zbirajo in molijo tako ob nedeljah kot med tednom. Med njimi je molitvena skupina, ki se zbira vsako nedeljo popoldne. V zimskih mesecih se zberejo k molitvi v cerkvi.

Po koledarju je letos prestopno leto, ko mesec februar šteje 29 dni in tisti, ki so rojeni 29. februarja, morejo slaviti rojstni dan samo vsako četrto leto.

Od sobratov ta mesec obhaja rojstni dan p. David Šrumpf, rojen 7. februarja 1964. Godovnjak meseca pa je p. Blaž Chemažar, predstojnik slovenskega Lemonta. Goduje 3. febr.

Rajni sobratje: p. Pascal Esser, 3. febr. 1937; p. Aleksander Urankar, 9. febr. 1958; p. Alfonz Miklavčič, 10. febr. 1931; br. Fidelis Jagodic, 23. febr. 1934; p. Bonaventura Sovinsky, 27. febr. 1930. Naj jim sveti večna Luč!

"Zakaj zopet objavljate imena sobratov, ki so šli pred nami v večnost?" Odgovora pravzaprav ne bi bilo treba, ker je že splošno znano: mi se vsak dan spominjamo naših rajnih sobratov, dobrotnikov, sorodnikov in rajnih naročnikov "Ave Maria". Naj bi bila dana prilika tudi ostalim, da bi se z nami spominjali naših rajnih sobratov.

Med našimi naročniki in dobrotniki je sedaj več stoletnikov: Frances Barman je dosegla že 103 leta, Ljudmila Lekan pa 101. Gotovo so še druge stoletnice in stoletniki - radi bi jih predstavili.

Cerkev Marije Pomagaj je bila tudi za letošnje božične praznike lepo okrašena. Prav tako pročelje samostana. Tudi jaslice so bile lepo izdelane. Pred prazniki je snežilo, da je bilo za božič belo in precej mrzlo. Nato je nastopila odjuga in se zadrževala čez novoletna praznovanja.

Na sveti večer je bila ob devetih sv. maša v angleškem jeziku kot polnočnica za tiste, ki redno obiskujejo nedeljsko jutranjo mašo, njihove družine in prijatelje. Ob pol polnoči je lemontski zbor pod vodstvom Janeza Arka pričel z izvajanjem približljenih slovenskih božičnih pesmi. Pri orglah je bil Filip Arko. Med sv. mašo je zbor ob spremljavi orgel in godalnega orkestra izvajal latinsko Missa seraphica, slovenskega skladatelja, frančiškana p. Hugolina Sattnerja (1851-1934).

Skladbo je p. Hugolin posvetil sv. Frančišku Asiškemu, ki ga mnogokrat imenujejo Serafinski, zato Missa seraphica - serafska maša. Obisk obeh maš je bil primeren, kakor je bilo pričakovati za božič.

Novo leto smo preživeli mirno, čeprav je bilo veliko govorjenja, kaj vse bi lahko bilo. Upamo, da so ga mirno preživeli tudi rojaki vsepovsod. Vreme je bilo zelo milo. Spomnili smo se lanskega novega leta, ko nam je namelo snega in je obenem pritisnil hud mraz.

Po odredbi ameriške škofovske konference letošnje novo leto ni bil zapovedan praznik. Nekateri so si, razumljivo, to "vzeli k srcu", ostali doma in se odpočili, čeprav so bile v mnogih cerkvah sv. maše kot ob nedeljah in velikih praznikih.

Šolske sestre sv. Frančiška Kristusa Kralja na Mt. Assisi v Lemontu so zopet izgubile eno od sester. Na god sv. Janeza Evangelista, 27. decembra 1999, je Bog poklical k sebi sestro Mary Rose Ovca, OSF. Rojena je bila 9. oktobra 1914 v Domžalah na Gorenjskem. Pri krstu so ji dali ime Marija z godovno patrono Marijo, Kraljico sv. rožnega venca.

Po prvi svetovni vojski, ko so se mnogi Slovenci odpravljali na pot v Ameriko, se jim je pridružila tudi družina Ovca. Naselili so se v New Yorku, kjer je Marija obiskovala katoliško šolo. Ker bi rada postala redovnica, ji je p. Aleksander Urankar, tedanji župnik slovenske župnije sv. Cirila v New Yorku svetoval, naj zaprosi za sprejem pri Slovenskih Šolskih Sestrah v Lemontu.

(dalje na str. 16)

Rehabilitacija Draže Mihajlovića

(nadaljevanje s str. 13)

vobojena tudi brez njega in se tudi socializmu ne bi mogla izogniti, saj bi ji ga vsilila zmagovita Sovjetska zveza. Komunisti, piše Bajt, so narodnoosvobodilni boj izrabili kot krinko, pod katero so izvedli boljše vizacijo Jugoslavije in večina žrtev, ki je padla v tem boju, ni padla na oltar "domovine" temveč na oltar - revolucije.

Če se zdaj vrnemo k Mihajloviću: Bajt ne skuša zanikati znanih očitkov, da je tudi Mihajlović občasno sodeloval z Nemci. Njemu se zdi tako sodelovanje naravno in razumljivo in kot potrditev ter teorije navaja dejstvo, da se je tudi Tito v marcu leta 1943, ko so se pojavile govorice o možnem zavezniškem izkrcaju v Dalmaciji, s čemer bi bila resno ogrožena njegova revolucija, zatekel k Nemcem in skušal z njimi doseči dogovor, ki bi predvideval nič več in nič manj kot skupen odpor izkrjučim se zahodnim zavezniškom.

Poleg tega, trdi Bajt, so se komunisti s svojim zločinskim nastopom proti narodom Jugoslavije izključili iz njihove skupnosti in je bil zato upravičen vsakršen nastop proti njim.

Mihajlović, z druge strani, je imel samo en namen: boriti se proti okupatorju. Ta namen je tragično potrnil v času, ko je Rdeča armija stopila na jugoslovanska tla in so nje-

govi odredi v Srbiji v tistem prvem, naivnem navdušenju upali in pričakovali, da jih bo podprla.

Če torej sprejmemo Bajtovo hipotezo, da je predstavljal komunizem največjo nesrečo za slovenski narod (kot je trdil tudi škof dr. Gregorij Rožman), potem je bila legitimna in moralno opravičljiva vsaka akcija proti njemu.

V vprašanju odnosa Slovencev do Mihajlovića med vojno, Bajt ni preveč zgovoren. Navsezadnje, sam ni nikdar vstopil v njegove odrede, čeprav je imel dvakrat priložnost, da se jim pridruži. Po drugi strani pa je racionalno ugotovil, da je s padcem kraljeve Jugoslavije med Slovenci pričela usihati tudi vera vanjo, da so torej zametki bodoče slovenske neodvisnosti poglani že leta 1941, in da je bilo posledično obsojeno na neuspeh tudi kakršnokoli prizadevanje za obnovo kraljeve Jugoslavije.

Vse to se na prvi pogled zdi protislovno in avtentični aktivisti Mihajlovićevega gibanja v Sloveniji bi mu morda lahko celo odrekli pripadnost temu gibanju in ga uvrstili med tiste ljudi, ki so po vsem, kar se je v Sloveniji zgodilo, šele v zadnjem trenutku "odkrili" ne le Mihajlovića, temveč tudi kralja in Jugoslavijo samo.

Toda dejstvo ostaja, da je Bajt v bistvu pravilno ocenjeval nastali položaj in da za pripadnost neki ideji med vojno ni bila potrebna dejanska udeležba v akcijah na terenu. Po svoje, seveda, pa je Bajtova filozofija tudi nekakšna predhodnica razpoloženja, ki je zajelo Slovenijo po osamosvojitvi in jo v precejšnji meri zajema še danes.

Prva naklada Bajtove knjige je bila razprodana že v nekaj tednih. Pripravljena naj bi bila druga izdaja, preučuje pa se tudi možnost, da bi bila knjiga, v okrajšani obliki, prevedena v angleščino. Kot taka bi morala biti poslana na vse danes odločujoče zahodne forume. Mihajlović je namreč samo ena prvih žrtev zmotnega ravnanja zahodnih odločevalcev in nainevnega sprejemanja vsega, kar jim je levičarska propaganda ponujala med 2. svetovno vojno, pa tudi, kar jim ponuja še danes.

Cerkev in dolina miru

(nadaljevanje s str. 12)

na nacionalni televiziji) opisal o njegovem "pravno in ustavno nevzdržno" sklepanje sporazuma s Svetim sedežem, ko naj bi na istem teritoriju z istimi državljani nastopila dva mednarodna subjekta in med sabo sklenila mednarodni sporazum o položaju domačega pravnega subjekta.

V "obrambo" sklepanja sporazuma je Štuhec odgovoril z medvprašanji, ali so potemtakem tudi vsi drugi sporazumi Svetega sedeža nezakoniti, zastopanost RKC na nacionalni televiziji pa utemeljil s tem, da tudi njeni člani plačujejo davke in financirajo nacionalno televizijo. Po njegovih besedah bi kot privilegirano lahko štel tudi dejstvo, da ima med verskimi skupnostmi samo RKC Teološko fakulteto, pa vendar Cerkev nikomur ne preprečuje, da ustanovi svojo, kot tudi nikogar ne ovira, da ne bi nastopil nacionalki ali drugje.

Dejan Pušenjak

DELO, 20. jan. 2000

Prof. Matjaž Klemenčič z mariborske cerkve (na sliki desno skupno s predstavnikom Mohorjeve založbe mag. Hanzi-jem Fillpičem) je napisal izredno zanimivo in obširno govor o župniku Juriju Tranku, ki je kot predsednik Narodnega sveta za Rož igral v času plebiscita zelo pomembno vlogo. Rodil se je pri Zavrniku v Bačah, za mirovno konferenco leta 1919 v Parizu je bil izvedenec jugoslovanske vlade za Koroško, po plebiscitu pa je leta 1921 politično emigriral v ZDA, kjer je leta 1973 umrl v 103. življenjskem letu. Klemenčičeva knjiga je izšla pri Mohorjevi založbi Celovec. Več o njej pa v naslednjem NT.

Foto: NT/Fera

Poročilo zgoraj je bilo preslikano iz celovškega Našega tednika z dne 14. januarja 2000. Tekst, omenjen na koncu poročila, bo ponatisnjen prihodnji teden.

MALI OGLASI

KMETIJA NAPRODAJ

Srednja velika; bila gostilna
Pri cerkvi
Struge na Dolenjskem
Slovenija
tel. 416-255-6225 (Kanada)

KULTURNA DEDIŠČINA SLOVENCEV

- KUBED -

DAVORIN VIJGA

Istrska zemlja v jesenskih dneh vselej zažari v neki posebni, malodane zamaknjeni lepoti. Poletna pripetka pomeni le še oddaljen spomin, narava se umirja in zna, kljub mnogim sušnim dnevom, na skopo odmerjenih rodovitnih legah bogato poplačati še tako mukotrpno delo kmetovalcev.

Tudi ljudje se umirjajo in se osredotočajo na spravo pridelka v shrambe in na kletarjenje; vinski mošt, posebno tisti, ki priteče iz stisnjenih bohotnih grozdovnih jagod sorte refošk, ravno v teh zgodnjih oktobrskih dneh pridno vre in zemljine sokove, posrkanke iz rumeno rjave lapornate prsti (na posameznih kraških otočjih iz rdeče zemlje, terra rossa), spreminja v značilno krepčilno temno rubinasto vino istega imena.

V Slovenski Istri si na majhnem ozemlju podajata roko Sredozemlje in kraški celinski dinarski svet, vonj po soli se meša z omamno svežino, ki jo burja vsakokrat prinese od borovcev in brinja z višav nad Kraškim robom ali Steno, kot pravijo domačini. V tej prastari kulturni krajini so usedline preteklosti nerazdružno povezane z ljudmi, ki vztrajajo in kljubujejo v boju z naravo ter se veselijo sadov jeseni, čeprav je po samotnih vasicah slišati vse manj in manj otroškega joka. Vendar se bodo nekdanji srečni časi zagoto-

vo povrnili v te nepozabne kraje, treba je le verjeti, zaupati in videti daleč naprej v prihodnost našega naroda.

Danes želim napisati nekaj vrstic o Kubedu, malo znanem in vendar ob glavni istrski cesti ležečem kraju, ki sem ga doživljal še na posebej mikaven način, saj sem se v ta kraški otoček sredi flišnih tal spuščal z višavja na zahodu, iz smeri Sv. Antona.

Že med spustom v dolino proti glavni cesti, ki povezuje zgornje porečje in izvir Rižane z Gračiščem ter Sočergo v slovenskem in Buzetom v hrvaškem delu Istre, sem presenečen ugotovil, da je pogled na Kubed iz te smeri res nekaj posebnega: na severu se nad zavojem doline dviga vzpetina z značilnim imenom Krašca (torej že toponim tega 272 metrov visokega hriba naznanja, da gre za kraška tla v siceršnjem drugačnem okolju), na zahodu kraljuje hrib Varda (nekateri etimologi prav takšno ime pri nas povezujejo s Kelti oziroma z njihovim pastirstvom in živinorejo) in nad samo vasjo Grad.

Torej že ljudska imena vzpetin naznanjajo, da je v teh krajih življenje vzkliko že davno, zelo davno. Konkretnih poročil o arheoloških najdbah je malo, vendar lahko z gotovostjo domnevamo, da je prvotno stal na mogočni skalni ploščadi Gradu prazgodovinski kaštelir, to je gradišče, utr-

jeno bivališče pred-slovenskih prebivalcev Istre - Histrov, po jeziku zelo verjetno sorodnih severnojadran-skim, padanskim in morda vzhodnoalpskim Venetom.

V leti 1927/1928 so domačini našli na polju pred Kubedom glinene žare z ostanki sežganih človeških kosti in odlomek oljenke (glinene svetilke, pri kateri so morali stenj vtakniti v nalito olivno olje, če so si hoteli z njo svetiti), izkopanine pa so nato prišle v tržaški muzej - videti je, da je šlo za rimsko dobo.

Ko sem hodil po polju južno od Gradu, sem se seveda spomnil na to zanimivo navedbo iz strokovne literature, ki je logična, saj domnevno najdbišče rimskih grobov leži ob stari cesti, ki je vodila od Kopra in Rižane proti Buzetu, verjetno ob eni izmed prvotnih vojaških cest, ki so jih bili zgradili Rimljani v času Republike v 2. stoletju pred Kristom in ki so vzdolž njih prodirali na Istrski polotok.

Žal so ti najstarejši in vendar tako prelomni časi Kubeda pre malo raziskani in tudi srednjeveška zgodovina ni videti nič bolj zgovorna.

Sama značilna staroslovenska imena sicer lepo dokazujejo, da so se naši neposredni predniki zgodaj in trdno zasidrali na tem vitalnem prehodu med Sredozemljem, Alpami in Balkanskim polotokom, nedvomno najkasneje v začetku 9. stoletja, v kolikor ne že prej, saj to nazorno kažejo še starejši literarni viri in tudi arheološke najdbe.

Vsekakor da veliko misliti že ljudsko ime kraja Kubed, namreč Čubed, ki naj bi pomenilo mogočne kamnite sklade pod vzpeti-

no Grad; tu mora iti za zelo staro slovensko prisotnost, verjetno že od 7. stoletja naprej.

Pri vasi poznamo še druga zanimiva vodna imena, ki označujejo studenca Ždevke in Mišnik ter hroudurni potok Rakovec. Podobne toponime najdemo kjerkoli na starem slovenskem poselitvenem ozemlju in zatorej naj ne bi prese-nečali tudi v celinskem zaledju Slovenske Istre.

Časa ni bilo veliko, sonce se je počasi že prevešalo proti jugozahodu in svoj razmišljanja o teh zanimivih etničnih premikih na istrskih tleh sem vendar moral končati. S skalne ploščadi navzdol se mi je prijazno nasmihala siva belina farne cerkve sv. Martina, mojega patrona, vendar sem sklenil, da se pri njej ustavim kdaj drugič.

"Tu je torej bila tista imenitna prafara čubejska, ki je v visokem srednjem veku in še kasneje vključevala tudi bližnje Hrastovlje!" mi je preblisnilo v spominu. Gledam proti sinjemu nebu in opazujem mogočni peterokotnik zvonik, ki se tako jasno zarišuje na svetlem obzorju.

Mislím na kruti čas turških ropanj, na slavno izročilo in vendar trdi jarem "kraljice morij", ki je vzdrževala na Gradu mejno garnizijo proti habsburškim slovenskim dednim deželam, na dneve nenehnega strahu in negotovosti, ko se je moral istrski človek z bornim imetjem zatekati na to nezavzetno skalo, če si je hotel obvarovati golo življenje.

"Vse to je zdaj le še preteklost," ugotavljam in se pri tem zavem, da zdaj praktično ni ničesar več, kar bi lahko vsaj približno pričaralo nekdanjo imenitnost kraja. Tihotni Kubed obliva pojemajoče popoldansko jesensko sonce in po glavni cesti se tu in tam zasliši ropotanje motornih vozil. Zasanjano in otožno istrsko krajino prežema vonj po borovi smoli, ki ga prinaša vetrič od severa. Še sem bom vračal v ta čudoviti kotiček slovenskih tal in verjetno se mi bo vsakokrat zazdelo, da

so mi njegove skrivnosti vse manj tuje.

RODNA GRUDA
November 1999

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Ilege, zadnja zaposlitev je bila pri Ohio Bell, ko ga je bolezen l. 1989 prisilila, da se je upokojil. Pogreb je bil 1. februarja v oskrbi Fortunovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. s pokopom na Sv. Križa pokopališču. Priporočeni so darovi v pokojnikov spomin Detroit Province of the Society of Jesus, 7303 W. Seven Mile Rd., Detroit, MI 48221.

Leo Jevc

Dne 29. januarja je umrl 94 let stari Leo Jevc, rojen v Leadvillu, Colo., mož Ernestine, roj. Perše, oče podpolk. v pokoju Roberta in Betty Lee Gorgon, brat Frančiške Boben ter že pok. Johna in Karoline, 3-krat stari oče, stric Stanka in Joži Boben, prastric Jane, član SNPJ št. 576, Maccabees in Kluba upokojencev na St. Clairju. Pogreb je bil 2. februarja v oskrbi Zak zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Daniel Prijatelj

Umrl je 45 let stari Daniel Prijatelj, sin Edwarda (pok.) in Mary, roj. Dominak, brat Edwarda, Judy Kuharick in Jane Graves, 7-krat stric, 1-krat prastric, rojen 7. februarja 1954, zaposlen kot strojnik pri Superior Die Cast Co. Pogreb je bil 31. januarja v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Vida in pokopom na Kalvarije pokopališču. Družina bo hvaležna za darove v pokojnikov spomin dobrodelni ustanovi vaše izbire.

Jennie M. Severovich

Dne 25. januarja je na svojem domu na Richmond Hts. nenadno umrla 74 let stara Jennie M. Severovich, rojena Damelio, žena Thomasa G., mati Thomasa, 3-krat stara mati, sestra Angele Mason, Tonyja, Dorothy Novenic ter že pok. Anthonyja, Catherine in Therese Balic, teta. Pogreb je bil 28. januarja v oskrbi Cosicevega zavoda na 28890 Chardon Rd., Willoughby Hills, se pokopom na pokopališču Knollwood.

Progressive Slovene Women of America
proudly offers the Fourth Edition of
Treasured Slovenian and International Recipes

Name .....

Address .....

City/State/Zip .....

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)
(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail
to
15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110

Misijonska Znamkarska Akcija - Catholic Mission Aid

je registrirana v Columbusu, Ohio, ZDA. Je javna, nepridobitna misijonska dobrodelna organizacija, ki jo je ustanovil g. Charles A. Wolbang, C.M. Zbira darove za pomoč slovenskim misijonarjem, ki delujejo po svetu. Prosimo, da nam bodo prijatelji misijonov darovali še vnaprej finančno pomoč, ter se spominjali misijonskih potreb v svojih oporokah.

Za vsak dar Vam bomo hvaležni, kakor tudi misijonarji in ubogi, ki bodo vaših darov deležni. Za vse prejete darove izdamo potrdila za "Income Tax."

Glavni odbor MZA-CMA, Cleveland

V BLAG SPOMIN

Matthew Balazek

Osemindvajseta obletnica

Izdihnil je svojo plemenito dušo dne 1. februarja 1972.

*V miru božjem zdaj počivaj,
dragi, nepozabni nam,
v nebesih rajsko srečo uživaj,
do svidenja na vekomaj.*

*Skupaj mnogo let smo živeli,
slabe in dobre čase imeli,
Bog pa je hotel tako,
da Tebe prvo vzel je v nebo.*

Žalujoci:

Žena, Verona
ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 3. februarja 2000.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
Cleveland, Ohio
Tel. 216-641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči.

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Misijonska srečanja in pomenki

1315. SVETO LETO

Na božični večer 1999, na začetku polnočne maše, je sv. oče Janez Pavel II. s posebnim obredom odprl svetoletna vrata v baziliki sv. Petra v Rimu in tako začel jubiljno sv. leto. Trajalo bo do božiča v letu 2000. Vabilo Cerkev je, naj verniki s svetoletnimi vrati odpro Bogu tudi svoja srca.

"Jubilej se je v svoji zgodovini obogatil z znamenji, ki izpričujejo vero in podpirajo pobožnost vernega ljudstva." Tako je zatrdil papež. Značilnost svetega leta so romanja, združena z odpustki, "v katerih prihaja človeku naproti polnost božjega usmiljenja". (*Božja Beseda*)

Vsak izmed nas predstavlja romarja, pomikajočega se proti zgodovinskemu momentu, ko bomo prestopili prag v tretje tisočletje... Ali si lahko predstavljate ogromne množice romarjev vseh ver in kultur iz vsega sveta na večer vigilije posloviti se od preteklosti, počastiti moment in gledati v bodočnost. Pripraviti se na ta veliki dogodek je naša osebna izbira. Pripraviti se zavestno z božjim mirno srca. Božja Mati in Mati človeštva potuje skupaj z nami in nas z materinsko skrbnostjo vodi v prihodnost. V srcih romarjev krepki zaupanje v Njega, ki je Gospodar zgodovine.

Pisal je misijonar **Danilo Lisjak**, salezijanec, iz Ljubljane. "Prisrčen pozdrav iz domovine. Z misijonskim bratom Vilkom Poljanškom sva prišla predčasno na dopust 8.12.99. Cerkev Marije Pomočnice je v fazi prekrivanja in ni bilo časa za pisanje ob tolikem delu. Misijonar Vilko je pripravil vse potrebne načrte za oltar, ambon in tabernakelj nove jubilejne cerkve. Morali se bomo, še med nami, pogovoriti, kako bo z nadaljnjim delom, saj se bo moja vrnitev v Burundi verjetno malo zavlekla. Mislil sem priti v januarju v Kanado, kar še ni izključeno.

V misijonu sta ostala misijonarja Jože Mlinarič in Gusti Horvat. Ko bom dobil poročilo o poteku in fazi gradnje, vam bom rad sporočil glede potrebe in stroškov oltarja s strani dobrotnika iz Kanade. Vam in vsem ostalim sodelavcem MZA voščim vesele božične praznike in milosti polno leto 2000. Prav tako častitim gospodom lazaristom v župniji Brezmadežne in župniji Marije Pomagaj v Torontu!

Misijonar Danilo Lisjak"

Misijonar **Rok Gajšek** in misijonar **Pedro Opeka** sta se oglasila iz Tananarive, Madagaskar: Prav lepa hvala za pismo. Zahvaljujem se vam tudi v Pedrotovem imenu. Tisti dar Misijonske znamkarske akcije smo v redu prejeli. Oba z mis. Pedrotom vam želiva še naprej obilo uspeha, sreče in blagoslova pri vašem misijonskem delu v zaledju. Vem, delo ni preprosto, ker je treba ljudi znova in znova vzpodbujati k sodelovanju.

Vaše delo MZA je prav gotovo velikega pomena. Tako nam omogočate z darovi dobrotnikov, da lažje opravljamo naše misijonsko delo in poslanstvo na terenu. Posebej se vam vsem priporočam v molitev, da bi tako zmogla več prisotnosti in doslednosti v vsakdanjem življenju tudi sama.

Kmalu bo Marijin mesec. Ta navadno privabi večje število ljudi. Beatifikacija škofa Slomška in ponovni obisk papeža Janeza Pavla II. za to priložnost pa bo, upamo, nova spodbuda za vse rojake doma in po svetu pri njihovi notranji obnovi. Vse prav lepo pozdravljata Rok Gajšek in Pedro Opeka."

Sr. Frančiška Novak, Tajska, se je oglasila s slednimi vrsticami: "Dragi misijonski dobrotniki! Nocoj se iz Bangkoka odpeljem na Dunaj in na to jutri v belo Ljubljano. Pri 84 letih je to moj zadnji obisk. Povratni listek velja do 10. junija. Tako bom doma na prelomu stoletja in tisočletja. Moje delo tu je pouk gorskih deklet, ki nam jih misijonarji pošljejo v vzgojo. Obiski pri ubogih, pohabljenih, ter delo pri Marijini Legiji, ki je dokaj obsežno in zahtevno.

Morda se kaj vidimo v Sloveniji? Lepo se zahvaljujem za vso pomoč, ki sem jo mnoga leta prejela od MZA in dobrotnikov. Prav tako tudi za pošiljanje Ameriške Do-

movine. Nekaj številčk sem prinesla s seboj, kajti časa za branje mi vedno zmanjka.

Vsem MZA sodelavcem in misijonskim dobrotnikom, ter dobrotniku, ki so plačevali za mene naročnino za AD, želim blagoslovljene praznike in srečno Novo leto 2000. Hvaležno vdana sr. M. Frančiška Novak, uršulinka."

Oglasil se je zopet misijonar iz Tokia, g. **Vladimir Kos**: "Iskreni boglonaj za dar MZA, za dom, za najbolj uboge starke in starce, ki smo ga pred petimi leti zgradili. Ima a še vedno 70 milijonov lir dolga. ...Pri dnevi sv. maši se spominjam vse MZA, tj. sodelavcev in dobrotnikov; dnevno se tudi spominjam dragega preč. g. Karla; menim, da nas tudi v nebesih ne pozabi, zdaj še manj kot prej na zemlji.

Veliko apostolsko delo opravljate - vztrajajte! Naj vam bo Sv. Duh vedno ob strani! Prisrčen in hvaležen pozdrav v imenu najbolj potrebnih ubogih stark in starcev. Vaš hvaležni Vladimir Kos, S.J. - 9.I.2000."

Spet ena tokijskih vinjet

S prijateljem, japonskim poslovnežem, se srečava pod obokom tokijske veleblagovnice. Tako lije z neba, kot da hočejo tam zgoraj izprazniti Tokijski zaliv, menda je že preveč umazan. Vsekakor je treba počakati, oblaki se precej hitro pomikajo čez ploskev, ki je bila pred nekaj urami še svetlo nebo. S prijateljem - se pravi, s prijateljskim znancem - izmenjava vesti o zdravju najinih teles, pa velikega japonskega gospodarskega organizma. Čudno, kako rastejo cene prav takrat, ko širni ne-japonski svet piše in govori o japonski finančni zmogljivosti...

Poslušava šklepetanje dežja, ko udarja tlak in strehe ustavljenih avtomobilov, naenkrat pa me vpraša: "Sli sme katoliški misijonar moliti za neverne?" Me vpraša s pogledom na žareči reklami nad najino glavo. "Zakaj pa ne?" Odgovorim trdno, a počasi, kot se spodobi za ugotavljanje važne objektivnosti. "Tudi za brezupno bolne?" Napeljuje. "Zakaj pa ne?" odgovorim trdno. "Naš Bog je vsemogočen," nadaljujem tudi jaz, a počasi.

Dvigne roko za taksi, ki se je ustavil blizu naju, da omogoči potniku izstop. Med minuto, ko se približa taksi in se mora upogniti za vstop, mi reče: "Se priporočam. Žena ima raka, menda neozdravljivega."

Ker pri našem vsemogočnem Gospodu ni neozdravljivih bolezni, sem ga znova in znova prosil, da ozdravi ubogo Japonko, v svojo večjo slavo v eni izmed tokijskih četrti. Čez približno pol leta so me klicali po telefonu. Zgoraj omenjeni poslovnež je hotel nujno govoriti z menoj. Prva misel v meni je bila "pogreb", a s pomočjo zaupanjem v Gospodovo ljubezen sem jo potlačil, tako da je bilo v meni le pričakovanje.

"Halo!" Me pozdravi. "Pravkar je zdravnik ugotovil nenadno izboljšanje ženinega stanja. Zahvalite se, prosim, vašemu Bogu." Še isti dan je poslal našemu otroškemu zavetišču občutno denarno pomoč. Dar Božje Previdnosti, sem si rekel. Skoz streho našega zavetišča je začelo deževati, še zmeraj rahlo, a temne lise na stropu so se pripravljale na napad.

Vladimir Kos, S.J., misijonar

Pismo iz Rusije: Misijonar Tomaž Mavrič, Cong. Missionis Niz. Tagil, Russia 622035 Svjerdlovskaja oblast, Nižnij Tagil, A/R 43, Rusija; tel./fax: (3435) 23-68-95, se je oglasil Apostolskemu krožku v Torontu 14. dec. 1999:

"Skozi okno sem opazoval, kako se je skupinica otrok približevala cerkvi. Stali so pred vrati, a vstopiti se niso upali..."

Precej MZA sodelavcev je bolnih in tudi dobrotnikov, zato jih topla priporočam v molitev.

Dar: G. Antoniji Gregorin topla zahvala za dar \$100, za najbolj potrebne.

Topel misijonski pozdrav in vse dobro **Sonja Ferjan**

79 Lunness Rd.

Toronto, Ont. M8W 4M7

Canada

tel. (416) 255-2519

Kosilo MZA v Clevelandu: Iskreno ste vabljeni na kosilo MZA, ki bo v nedeljo, 13. februarja, v avditoriju pri Sv. Vidu. Kosilo bo na razpolago od 11. do 1. ure ter ga lahko vzamete tudi domov. Nakaznice so za odraslo osebo \$10, za otroke \$5, kar vsebuje juho, govejo ali kurjo pečenko, prikuhe, solata, kava in pecivo. Nakaznice dobite, če kličete 216-881-5163 ali 216-481-3768, dobile se bodo tudi pri vratih.

Kot vedno, bodo stojnice za ročna dela, za mačka v žaklju, za rože, in za pecivo. Vsem bomo z veseljem sprejeli, pa tudi z veseljem oddali, kar nam boste prinesli za te stojnice. Že vnaprej: Hvala!

Vabimo Vas, da se udeležite tega kosila, saj gre ves dobiček v glavno blagajno, da ob koncu letu razdelimo med naše misijonarje in misijonarke, da lahko delajo med bednim prebivalstvom po širnem svetu.

Lavriševa

Lemontski odmevi

(nadaljevanje s str. 14)

Ob sprejemu leta 1930 je dobila redovno ime sr. Mary Rose. Začasne zaobljube je položila leta 1932, večne pa leta 1936.

Večino let redovnega življenja je posvetila poučevanju mladine v katoliških šolah. Sama je bila organizatorica, zato je z velikim veseljem nudila svoje znanje mladini. Poleg tega so jo sestre ameriške province Šolskih Sester v Lemontu izvolile za svojo višjo predstojnico dvakrat po šest let.

V letih po drugi svetovni vojski je poučevala v Clevelandu v farni šoli Sv. Pavla. V veliko pomoč je bila otrokom beguncev pri učenju, če je bila potreba, pa še s hrano in obleko.

Sestra Roza Ovca je rada in veliko molila, zlasti rožni venec je bil njen stalni spremljevalec. Rada je povedala, da je le z molitvijo uspevala, vzdržala in duhovno napredovala.

Naj zvesta Kristusova nevesta uživa večno blaženost v Gospodovem objemu. Častitim sestram naše iskreno sožalje s spominom pri maši in molitvah.

Beatifikacija, razglasenje za blaženega škofa Antona Martina Slomška 19. septembra 1999 še vedno odmeva med vernimi v Sloveniji, pa nič manj med onimi v inozemstvu. Urednik našega lista p. Bernardin Sušnik je pripravil vrsto člankov o bl. Antonu Martinu, ki bodo izhajali v "Ave Maria" vsaj eno leto.

V tej januarski številki smo zato že mogli brati prvega v rubriki: Naš prvi blaženi. Pravtako nas veseli, da v raznih listih in publikacijah v Sloveniji kot izven nje, še vedno najdemo članke o bl. Antonu Martinu Slomšku. Naj naš prvi blaženi izprosi blagoslov in mir Cerkvi v Sloveniji in med rojaki po svetu.

Kljub temu, da radio, televizija in internet preplavljajo svet, je še vedno le tisk tista velesila, ki ga obvladuje. Sveto pismo je na prvem mestu. Slovenskih knjig in revij je precej. Koliko jih še beremo?!

MALI OGLASI

RENT or PURCHASE

Euclid Brick Colonial
3 bedrooms, 1½ baths
NEUTRAL throughout
East of E. 222 St. on
Tracy Avenue
440-708-1369

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVLA
ZARAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO - AID FOR THE
AGED PRESCRIPTIONS

NOVA GRADNJA HIŠ IN ADAPTACIJE

NAPRODAJ: Dvojček na odlični lokaciji v Radomljah pri Ljubljani! Vsaka enota ima 124 kv m in svoj vrt, 2-3 spalnice, 1½ kopalnice, odprti prostor, arhitektura z maksimalno svetlobno razporeditvijo. V okolici do ½ km so: trgovina, šola, pošta, avtobusno postajališče.

Za dodatne informacije pokličite:

Vrhovec—Gregorc arhit. atelje Lj.-Slovenija

Tel: 011386611274528

Fax: 01138661322353

(3-6)